

TEBLİĞ

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından;

İŞVEREN UYGULAMA TEBLİĞİ**1- AMAÇ, DAYANAK VE TANIMLAR****1.1- Amaç**

Bu Tebliğin amacı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 11, 12, 80, 86, 88 ve 90 ncı maddeleri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ilgili hükümleri doğrultusunda işveren yükümlülüklerine ilişkin uygulama esaslarını düzenlemektir.

1.2- Dayanak

Bu Tebliğ, 5510 sayılı Kanunun 11, 12, 80, 86, 88 ve 90 ncı maddeleri ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.3- Tanımlar

Bu Tebliğde geçen;

a) Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,

b) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,

c) Yönetmelik: Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğini,

d) Ünite: Merkezde daire başkanlıklarını, taşrada sosyal güvenlik il müdürlükleri ile sosyal güvenlik merkezlerini,

ifade etmektedir.

2- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (a) BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR YÖNÜNDEN AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN DÜZENLENMESİ, VERİLMESİ VE PRİMLERİN ÖDENMESİ**2.1- Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Düzenlenmesi**

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenler, Yönetmelik ekinde yer alan sigortalının durumuna uygun aylık prim ve hizmet belgesine,

İşveren/alt işveren/geçici iş ilişkisi kurulan işverenin;

- Adı soyadı/unvanını,

- İşyerinin adresini,

- İşyeri telefon numarasını ve e-Posta adresini,

- Vergi kimlik numarası/Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasını,

Çalıştırdıkları sigortalıların;

- Sosyal güvenlik sicil numaralarını,

- Ad ve soyadları ile ikinci soyadı almış olan sigortalıların ilk soyadlarını,

- Prim ödeme gün sayılarını,

- Prime esas kazanç tutarlarını (hak edilen ücretler ile prim, ikramiye ve bu nitelikteki ödemeler olarak ayrı ayrı)

- İşe başlama ve işten çıkış tarihlerini,

- Ayın bazı günlerinde çalışmamış olmaları halinde, eksik gün sayısını ve eksik çalışma nedenlerini,

- Ay içinde işten ayrılmış olmaları halinde, işten çıkış nedenlerini,

- Sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve aylık sosyal güvenlik destek primlerini,

Belgenin;

- İlişkin olduğu yılı ve ayını,

- Mahiyetini (asıl, ek veya iptal nitelikte olduğunu),

- Türünü,

- Varsa düzenlenmesine esas kanun numarasını,

- Toplam sayfa sayısını,

kaydetmeleri gerekmektedir.

2.1.1- İşveren ve İşyerine İlişkin Bilgiler

Aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Sigorta kanalıyla Kuruma gönderilmesi sırasında, belgeyi gönderecek olan işveren/alt işveren/geçici iş ilişkisi kurulan işverenlere ilişkin ad soyad/unvan, işyeri adresi, telefon numarası, e-posta adresi ve vergi kimlik numarası/Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası bilgileri, Kurumumuz işyeri tescil kütüklerindeki kayıtlarına bakılarak, sistem tarafından aylık prim ve hizmet belgelerine kaydedilmekte olup, söz konusu bilgilerde herhangi bir değişiklik olması halinde, durumun işyerinin bağlı bulunduğu üniteye müracaat edilmek suretiyle düzeltilmesi gerekmektedir.

Aylık prim ve hizmet belgelerinin kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma elden verilecek veya posta kanalıyla gönderilecek olması halinde ise, işyerine ilişkin bilgiler, ilgililerce yazılacaktır.

2.1.2- Sigortalılara İlişkin Bilgiler

2.1.2.1- Sigortalıların Sosyal Güvenlik Sicil Numaraları ve Ad/Soyad Bilgilerinin Girişi

1/10/2008 tarihinden itibaren sosyal güvenlik sicil numarası olarak sigortalıların Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numaraları esas alınacağından, aylık prim ve hizmet belgesinin “Sosyal Güvenlik Sicil Numarası” bölümüne, sigortalıların 11 haneli TC kimlik numaraları kaydedilecektir. Sigortalının yabancı uyruklu olması halinde ise, söz konusu bölüme, bu kişiler için İçişleri Bakanlığınca verilecek olan kimlik numarası girilecektir.

Yabancı uyruklu sigortalıların aylık prim ve hizmet belgesine kaydedilmesi sırasında bu kişilerin kimlik numaralarının Kurum veri tabanında kayıtlı bulunmaması halinde, öncelikle kimlik numaralarının İçişleri Bakanlığından öğrenilmesi, ardından söz konusu numaraların sigortalı tescil kütüklerine kaydedilmesi amacıyla işyerinin bağlı bulunduğu üniteye müracaat edilmesi gerekmektedir.

Aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Sigorta kanalıyla gönderilmesinde, sosyal güvenlik sicil numarasının kullanıcı tarafından sisteme girilmesinin ardından, sigortalının ad/soyad ve varsa ilk soyad bilgisi sigortalı tescil kütüklerine bakılarak sistem tarafından ekrana getirilecek olup, sosyal güvenlik sicil numarası girilen sigortalının ad soyad bilgisinin doğru olup olmadığı kullanıcılar tarafından kontrol edilecek, sosyal güvenlik sicil numarasının hatalı girilmiş olduğunun anlaşılması halinde, doğru sicil numarası sisteme yeniden girilecektir.

Aylık prim ve hizmet belgesinin kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma elden verildiği veya posta kanalıyla gönderildiği durumlarda ise, sigortalıların sosyal güvenlik sicil numaraları ve ad/soyad/ilk soyadı bilgileri aylık prim ve hizmet belgesine ilgililerce yazılacaktır.

2.1.2.2- Sigortalıların, Prim Ödeme Gün Sayılarının, Prime Esas Kazançlarının, İşe Başlama ve İşten Çıkış Tarihleri İle İşten Çıkış Nedenlerinin Girişi

Sigortalıların; ay/dönem içinde ücret almaya hak kazandıkları süreler “Prim Ödeme Günü” bölümüne, hak ettikleri ücretleri “Prime Esas Kazanç” bölümüne, ay içinde ödenen prim, ikramiye ve bu nitelikteki istihkaklar ise “Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki İstihkak” bölümüne kaydedilecektir.

a) Ay/Dönem İçindeki Çalışmaları Tam Olan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayılarının Hesaplanması

Ay/dönem içindeki çalışmaları tam olan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, ay/dönemin kaç gün olduğuna bakılmaksızın (ay/dönemin 28, 29, 30 veya 31 gün geçtiği üzerinde durulmaksızın) 30 gün olarak sisteme girilecektir.

Örnek- (A) sigortalısının, özel sektöre ait bir işyerinde 2012/Mart ayının tamamı için ücret almaya hak kazanmış olduğu varsayıldığında, 2012/Mart ayındaki prim ödeme gün sayısı, Mart ayının 31 gün olduğu üzerinde durulmaksızın 30 olarak, 2012/Şubat ayının tamamı için ücret almaya hak kazanmış olduğu varsayıldığında ise, 2012/Şubat ayındaki prim ödeme gün sayısı, Şubat ayının 29 gün olduğu üzerinde durulmaksızın yine 30 olarak sisteme girilecektir.

b) Ay/Dönem İçinde İşe Başlayan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayılarının Hesaplanması

Ay/dönemin ilk gününde işe giren ve o ayda tam çalışan sigortalılar hariç, ay/dönem içinde işe giren sigortalıların prim ödeme gün sayıları, işe giriş tarihleri ve ay/dönemin kaç gün olduğuna bakılarak parmak hesabı yapılmak suretiyle hesaplanacaktır.

Ay/dönemin ilk gününde işe başlamış ve ayın tamamı için ücret almaya hak kazanmış olan sigortalıların, ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları, (a) bölümünde açıklandığı gibi olacaktır.

Örnek- (D) sigortalısının, özel sektöre ait bir işyerinde 19/3/2012 tarihinde işe başladığı ve işe başladığı tarihten itibaren ayın kalan günlerinin tamamı için ücret almaya hak kazanmış olduğu varsayıldığında, söz konusu sigortalının 2012/Mart ayındaki prim ödeme gün sayısı 13 gün olarak, işe başlama tarihi ise 19/3/2012 olarak sisteme girilecektir.

c) Ay/Dönem İçinde İşten Ayrılan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayılarının Hesaplanması

Ay/dönemin son gününde çalıştıktan sonra işten ayrılan sigortalılar hariç olmak üzere, ay içinde işten ayrılan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, işten çıkış tarihleri ve ay/dönemin kaç gün olduğuna bakılarak parmak hesabı yapılmak suretiyle hesaplanacaktır.

Ay/dönemin son gününde çalıştıktan sonra işten ayrılmış ve ayın tamamı için ücret almaya hak kazanmış olan sigortalıların ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları ise, (a) bölümünde açıklandığı gibi olacaktır.

Örnek- (K) sigortalısının, özel sektöre ait bir işyerinde 19/2/2012 tarihinde çalıştıktan sonra işten ayrıldığı ve işten ayrıldığı tarihe kadar olan sürelerin tamamı için ücret almaya hak kazanmış olduğu varsayıldığında, söz konusu sigortalının 2012/Şubat ayındaki prim ödeme gün sayısı 19 olacak ve işten çıkış tarihi olarak 19/2/2012 tarihi sisteme girilecektir.

d) İşe Başladığı Ay/Dönem İçinde İşten Ayrılan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayılarının Hesaplanması

İşe başladığı ay/dönem içinde işten ayrılan sigortalıların ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları (ay/dönemin ilk günü işe başlayıp son günü işten ayrılanlar hariç), sigortalının işe giriş tarihi ve işten çıkış tarihleri dahil kaç gün olduğuna bakılarak, parmak hesabı yapılmak suretiyle hesaplanacaktır.

Ay/dönemin ilk günü işe başlayıp son günü işten ayrılan ve ayın tamamı için ücret almaya hak kazanmış olan sigortalıların ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları ise, (a) bölümünde açıklandığı gibi olacaktır.

Örnek- (B) sigortalısının, özel sektöre ait bir işyerinde 17/3/2012 tarihinde işe başlayıp 28/3/2012 tarihinde işten ayrıldığı ve işe başlayıp ayrıldığı sürelerin tamamı için ücret almaya hak kazanmış olduğu varsayıldığında, söz konusu sigortalının işe başlama tarihi 17/3/2012 olarak, işten ayrılış tarihi 28/3/2012 olarak, 2012/Mart ayındaki prim ödeme gün sayısı ise 12 olarak sisteme kaydedilecektir.

2.1.2.3- Ay/Dönem İçinde Bazı Günlerde Çalışmamış ve Çalışmadığı Günler İçin Ücret Almamış Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayılarının Hesaplanması

a) Ay/Dönem İçinde İşe Girişi veya İşten Çıkışı Bulunmayan Sigortalılar Yönünden

Ay/dönem içinde işe girişi veya işten çıkışı bulunmayan, çeşitli nedenlerle (istirahat, ücretsiz izin, disiplin cezası gibi) ay/dönemin bazı günlerinde çalışmayan ve çalışmadığı günler için de ücret almayan sigortalıların ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları, ilgili ay/dönemdeki gün sayısından, ücret almaya hak kazanılmamış gün sayısı çıkartılmak suretiyle hesaplanacaktır.

Örnek - Özel sektöre ait bir işyerinde çalışan (A) sigortalısının, 2012/Şubat ayında 10 gün ücretsiz izinli olduğu ve ayın kalan günlerinin tamamı için ücret almaya hak kazanmış olduğu varsayıldığında, söz konusu ayda 29 gün bulunması ve sigortalının 10 gün eksik çalışmış olması nedeniyle, bahse konu sigortalının 2012/Şubat ayındaki prim ödeme gün sayısı 19 olacaktır.

b) Ay/Dönem İçinde İşe Girişi veya İşten Çıkışı Bulunan Sigortalılar Yönünden

Ay/dönem içinde işe başlayan veya işten ayrılan sigortalıların, aynı zamanda çeşitli nedenlerle (istirahat, ücretsiz izin, disiplin cezası gibi) ay/dönem içinde hak kazanılmış hafta tatili dışında, çalışmadığı ve çalışmadığı günler içerisinde ücret almadığı günlerin bulunması durumunda, ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayısı, ücret alınan gün sayısı esas alınmak suretiyle, başka bir ifade ile ilgili ay/dönemdeki gün sayısından, işe başladığı tarihten önceki gün sayısı, işten ayrıldığı tarihten sonraki gün sayısı ve ücret alınmayan gün sayısı çıkartılmak suretiyle hesaplanacaktır.

Örnek - Özel sektöre ait bir işyerinde 8/3/2012 tarihinde işe başlamış olan sigortalının, 2012/Mart ayında işe başladığı tarihten sonra 3 gün istirahatlı bulunduğu ve hak kazanılmış hafta tatili dışında söz konusu ayın diğer günlerinin tamamında çalışmış olduğu varsayıldığında, ilgili aydaki prim ödeme gün sayısı $31 - 7 - 3 = 21$ olacaktır.

Hak kazanılmadığı halde kullanılmış olan hafta tatili için ücret ödenmesi halinde, bu sürelerle ilişkin ücretler de prime esas kazançta dahil edileceğinden, bu durumda bahse konu süreler prim ödeme gün sayısına dahil edilecektir.

2.1.2.4- İşverenlerce Kurumumuzdan Geçici İş Göremezlik Ödeneği Alan Sigortalılara İstirahatli Oldukları Süreler İçin Ücret Ödenmesi Halinde Prim Ödeme Gün Sayısının Hesaplanması

İşverenlerce Kurumumuzdan geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalılara, Kurumumuzca ödenen geçici iş göremezlik ödeneği ile normal günlük kazançları arasındaki fark ücretleri veya Kurumumuzca ödenen geçici iş göremezlik ödeneği dikkate alınmaksızın ayrıca normal günlük ücretlerinin ödendiği durumlarda, geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalılara istirahatli buldukları süreler için işverenlerince yapılan bu ödemeler, Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında değerlendirilerek prime tabi tutulacaktır.

Kurumumuzdan geçici iş göremezlik ödeneği alan (ay/dönem içinde istirahatlı olan) sigortalıların prim ödeme gün sayıları, "2.1.2.3" bölümünde açıklandığı üzere ücret aldığı günler dikkate alınmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Dolayısıyla prime tabi tutulan bu ödemelerin sigorta primine esas günlük kazanç alt sınırının altında kalması halinde, Kanunun 82 nci maddesi gereğince prime esas günlük kazançta tamamlanarak, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi de dahil olmak üzere prime tabi tutulması ve bu primlerin ilişkin olduğu sürelerin aylık prim ve hizmet belgesinde prim ödeme gün sayısına ilave edilmesi gerekmektedir.

Örnek - Özel sektöre ait bir işyerinde çalışmakta iken 17/3/2012 - 25/3/2012 döneminde istirahatlı olması nedeniyle Kurumumuzdan geçici iş göremezlik ödeneği alan bir sigortalı için, işvereni tarafından bu süreler için Kurumumuzca ödenen geçici iş göremezlik ödeneği dikkate alınmaksızın tam ücretinin ödendiği varsayıldığında, söz konusu sigortalının 2012/Mart ayındaki prim ödeme gün sayısı 30 olacaktır. İstirahatli sürelerde işverence ücret ödenmemesi halinde ise sigortalının 2012/Mart ayı prim ödeme gün sayısı $31 - 9 = 22$ olacaktır.

2.1.2.5- Hafta Tatili Ücretine Hak Kazanıp Kazanılmamasına Göre Prim Ödeme Gün Sayısının Hesaplanması

394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanunda, hafta içindeki çalışma süresi altı gün olarak belirlenmiş ve her altı günlük çalışma sonucu işçinin yirmidört saatten az olmamak üzere dinlendirileceği,

4857 sayılı İş Kanununda ise, genel bakımdan haftalık çalışma süresinin haftada en çok kırkbeş saat olduğu, aksi kararlaştırılmamış ise bu sürenin işyerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanacağı, 4857 sayılı Kanun kapsamına giren işyerlerinde, işçilere tatil gününden önce 63 üncü maddeye göre belirlenen iş günlerinde çalışmış olmaları koşulu ile yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmidört saat dinlenme (hafta tatili) verileceği, çalışılmayan hafta tatili günü için işveren tarafından bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücretinin tam olarak ödeneceği, öngörülmüştür.

Buna göre, sigortalıların işe başladığı ay/dönemdeki prim ödeme gün sayılarının ve prime esas kazanç tutarlarının hesaplanması sırasında, 394 ve 4857 sayılı Kanunlarda öngörülen hafta tatili ücretine hak kazanıp kazanmadığı hususu da göz önüne alınacak ve hak kazanılan hafta tatili prim ödeme gün sayısına dahil edilecektir.

Diğer taraftan, hafta tatiline hak kazanmadıkları halde hafta tatili yapan sigortalılara, kullanmış oldukları hafta tatili için ücret ödenmesi zorunlu olmadığından, bu sürelerin prim ödeme gün sayısının hesaplanması sırasında dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, bu durumda Kanununun 86'ncı maddesinin dördüncü fıkrasına istinaden, ay içindeki eksik çalışmaya (hafta tatiline) ilişkin puantaj kaydının yasal süresi içinde Kurumumuza verilmesi gerekmektedir. Buna karşın, hak kazanılmadığı halde kullanılmış olan hafta tatili için ücret ödenmesi halinde, bu sürelerle ilişkin ücretler de prime esas kazançta dahil edileceğinden, bu durumda bahse konu süreler prim ödeme gün sayısına dahil edilecektir.

2.1.2.6- Eksik Gün Nedenlerinin ve İşten Çıkış Nedenlerinin Bildirilmesi

a) Eksik Gün Nedenlerinin Bildirilmesi

Ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmayan ve çalıştırılmadığı günler için ücret ödenmeyen sigortalıların eksik çalışma nedenlerinin aylık prim ve hizmet belgesine kaydedilmesi gerekmektedir. Sigortalının eksik çalışma nedenleri Yönetmeliğin 9 nolu ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesinin arka sayfasında açıklanmıştır.

Ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmayan ve çalıştırılmadığı günler için de ücret ödenmediği beyan edilen sigortalılara ilişkin olarak, aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı eksik gün nedeni hanesine, sigortalının durumunu açıklayan kod numarası kaydedilecektir.

Genel bütçeye dahil dairelerin, özel bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, fonların, belediyelerin, il özel idarelerinin, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmelerin, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşların, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarının, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve üst kuruluşlarının, sendikaların, vakıfların, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşların işyerleri ve toplu iş sözleşmesi yapılan işyerleri ile 30 ve üzerinde sigortalının çalıştırıldığı aylara ilişkin özel sektör işyerleri hariç olmak üzere, ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen sigortalıların eksik çalıştıklarını ispatlayan belgelerin Yönetmeliğinin 10 nolu ekinde yer alan belge ile aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde işyerinin bağlı bulunduğu üniteye elden verilmesi veya aynı süre içinde posta ile gönderilmesi gerekmektedir.

30 ve üzerinde sigortalı çalıştırılıp çalıştırılmadığının tespiti sırasında, ay içinde hizmet akdi devam eden sigortalılarla birlikte;

- Alt işverenler tarafından çalıştırılan sigortalılar,
  - Ay içinde çeşitli nedenlerle çalışması olmayan sıfır gün ve sıfır kazançlı sigortalılar,
  - Ay içinde işe giren ve işten ayrılan sigortalılar,
- hesaplamaya dahil edilecektir.

Eksik gün nedenlerine ilişkin bilgi ve belgelerin Kuruma verilmemesi veya verilmesine rağmen Kurumca geçerli sayılmaması halinde, işverenden/ alt işverenlerden eksik bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin bir aylık süre içinde verilmesi 7201 sayılı Kanuna göre tebliğ edilecek yazı ile istenilecek, ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin söz konusu yazının tebliğinden itibaren bir aylık süre içinde verilmemesi halinde, bahse konu prim belgeleri ilgili üniteye re'sen düzenlenerek, tahakkuk eden primler yazı ile işverene/alt işverenlere tebliğ edilecektir.

Eksik bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin Kuruma verilmesine ilişkin yapılan tebligat üzerine, işverene/alt işverenlere, ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi yerine söz konusu belgede kayıtlı sigortalıların eksik çalışma nedenlerine ilişkin her zaman düzenlenebilir nitelikte olmayan belge ibraz edilmesi halinde söz konusu belgelere de itibar edilecektir.

İşyerlerinde kısmi zamanlı (part-time) olarak çalışan sigortalılar için düzenlenmiş olan yazılı sözleşmenin noterden tasdikli olması zorunlu değildir. Kısmi süreli çalışmalara ait iş sözleşmesi noterden onaysız ve yasal süresi dışında verilmiş ise, verildiği ay ve sonrası için hüküm ifade edecektir. Kısmi iş sözleşmesinin, Yönetmeliğin 10 numaralı ekinde yayımlanan "Eksik Gün Bildirim Formu" ekinde ve aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken yasal süre içinde Kuruma verilmiş olması kaydıyla, söz konusu form ve sözleşme işverenlerden, sözleşme süresi boyunca, her ay tekrar istenilmeyecektir.

Eksik gün nedenlerine ilişkin bilgi ve belgeleri Kuruma vermekle yükümlü tutuldukları halde vermeyen veya vermelerine rağmen Kurumca geçerli sayılmayan işverene/ alt işverenlere gönderilecek olan tebligatlarda, ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin hangi sigortalılar için düzenlenmesi gerektiği, prim ödeme gün sayısı ve prime esas kazanç tutarı da belirtilecektir.

İşverenden/alt işverenlerden istenilecek olan ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesindeki prime esas kazanç tutarının ne kadar olacağı, sigortalının ilgili ayda daha önce Kuruma bildirilmiş olan prime esas kazanç tutarının prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle bulunan günlük kazanç tutarının eksik bildirilen gün sayısı ile çarpılması suretiyle hesaplanacaktır.

Örnek - (A) işverenince 2012/Mart ayına ilişkin olarak düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı sigortalıların prim ödeme gün sayısının ve prime esas kazanç tutarının,

<u>Sigortalı</u>	<u>Gün</u>	<u>SPEK</u>	<u>İşe Giriş Tarihi</u>	<u>İşten Ayrılış Tarihi</u>	<u>Eksik Gün Nedeni</u>
A Sigortalısı	25	900,00	-----	-----	İstirahatli
B Sigortalısı	28	1000,00	-----	-----	Ücretsiz izinli

olduğu ve eksik gün nedenlerine ilişkin bilgi ve belgelerin Kuruma verilmediği varsayıldığında, işverence düzenlenmesi gereken ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesindeki prim ödeme gün sayısı (A) sigortalısı için 5 gün, (B) sigortalısı için 2 gün olacak, prime esas kazanç tutarı ise;

A Sigortalısı için	:	900,00/ 25 gün	=	36,00
	:	36,00 x 5 gün	=	180,00 TL
B Sigortalısı için	:	1000,00/ 28 gün	=	35,71
	:	35,71 x 2 gün	=	71,42 TL olacaktır.

b) İşten Çıkış Nedenlerinin Bildirilmesi

Sigortalının ay içinde işten ayrılması halinde, işten çıkış tarihi sisteme girildikten sonra, işten ayrılma nedeninin aylık prim ve hizmet belgesine kaydedilmesi gerekmektedir. İşten ayrılma nedenleri Yönetmeliğin 9 nolu ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesinin arka sayfasında açıklanmıştır.

2.1.3- Belgeye İlişkin Bilgiler

Aylık prim ve hizmet belgesinin e-Sigorta kanalıyla gönderilmesi sırasında, belgenin ilişkin olduğu yıl ve ay, sigortalıların niteliklerine uygun belge türü ve varsa düzenlenmesine esas Kanun numarası, ilgililerce seçilecektir. Belge türleri Yönetmeliğin 9 nolu ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesinin arka sayfasında açıklanmıştır.

Aynı işyerinde çalışmakla birlikte, farklı nitelikteki sigortalılar, farklı belge türü seçilmek suretiyle Kuruma bildirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilenlerden hizmet akdine istinaden çalışmayanlar için 13 nolu belge türü seçilecektir.

Örnek- (B) Limited Şirketinin 2012/Mart ayında çalıştırmış olduğu toplam 11 sigortalıdan,

- 6'sının tüm sigorta kollarına tabi,

- 3'ünün sosyal güvenlik destek primine tabi,

- 2'sinin tüm sigorta kollarına tabi olmakla birlikte 60 gün fiili hizmet süresi zammına tabi,

olduğu varsayıldığında, her bir belge türüne giren sigortalı grubu, ilişkin oldukları belge türleri seçilmek suretiyle ayrı ayrı düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri ile Kuruma bildirilecektir.

Yönetmeliğin 9 nolu ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesinin arka sayfasında açıklanmış olan 7, 14, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 39, 42, 43, 44, 39, 90, 91 ve 92 nolu belge türlerini seçen kurum, kuruluş ve işletmelerin, bahse konu belge türlerini seçebilmeleri amacıyla çalıştırdıkları sigortalıların niteliklerini de belirtmek suretiyle işyerlerinin bağlı bulunduğu üniteye yazılı olarak başvurmaları gerekmekte olup, yapılan başvurular üzerine ilgili ünite tarafından gerekli kodlama yapılmak suretiyle, aylık prim ve hizmet belgesinin gönderilmesi sırasında ilgili belge türleri kendilerine açılacaktır. Bu kurum, kuruluş ve işletmelerin, yukarıda belirtilen nitelikteki sigortalılardan ayrı olmak üzere, farklı nitelikte sigortalı istihdam etmeleri halinde bu sigortalılar için ayrıca işyeri dosyası tescil ettirmeleri gerekmektedir.

İşyerinin ve sigortalıların çeşitli teşvik kanunları kapsamına girmesi halinde, söz konusu kanunlar kapsamına giren sigortalılar ayrı ayrı belge türü ve kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri ile Kuruma bildirilecektir.

Örnek- Kurumumuza yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borcu bulunmayan (A) işverenin 2012/Mart ayında çalıştırdığı toplam 103 sigortalıdan;

- 3'ünün, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine istinaden kontenjan dahilinde tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan özürlü sigortalı,

- 7'sinin, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine istinaden kontenjan haricinde tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan özürlü sigortalı,

- 10'unun 4447 sayılı Kanunun Geçici 10 uncu maddesine istinaden tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan sigortalı,

- 6'sının herhangi bir teşvik kanunu kapsamına girmeyen sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan sigortalı,

- 77'sinin de yine herhangi bir teşvik kanunu kapsamına girmeyen tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan sigortalı,

olduğu varsayıldığında,

- 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine istinaden kontenjan dahilinde tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan özürlü sigortalılar, 1 nolu belge türü ve 14857 nolu kanun numarası,

- 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine istinaden kontenjan haricinde tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan özürlü sigortalılar, 1 nolu belge türü ve 54857 nolu kanun numarası,

- Sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan sigortalılar 2 nolu belge türü,

- 4447 sayılı Kanunun Geçici 10 uncu maddesine istinaden tüm sigorta kollarına tabi çalışan sigortalılar, 1 nolu belge türü ve 06111 nolu Kanun numarası,

- Tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan diğer sigortalılar ise, 1 nolu belge türü ve 05510 sayılı Kanun numarası,

seçilmek suretiyle Kuruma bildirilecektir.

2.1.4- Belgeyi Düzenleyen Kişiyeye İlişkin Bilgiler

Aylık prim ve hizmet belgeleri, e-Sigorta kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilmiş olan kişilerce Kuruma gönderilebilecek olup, bu kişiler sistemde kayıtlı tutulmaktadır. Aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Sigorta kanalıyla gönderilmesi sırasında, belgeyi gönderen kişinin ayrıca kaydedilmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak, aylık prim ve hizmet belgelerinin kağıt ortamında Kuruma verildiği durumlarda, varsa, 3568 sayılı Kanuna tabi olan meslek mensubunun adı ve soyadı ile bunların meslekî oda kayıt numarasının, işverenin kamu idaresi olması hâlinde tahakkuk veya tediye görevlisinin ad ve soyadının belgeye kaydedilmesi gerekmektedir.

2.2- Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Kuruma Verilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran;

- Özel nitelikteki işyeri işverenleri cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini, en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23'ünde,

- Resmi nitelikteki işyeri işverenleri ise, cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini, en geç belgenin ilişkin olduğu dönemi izleyen takvim ayının 7'sinde,

saat 23.59'a kadar e-Sigorta kanalıyla Kuruma göndermek zorundadırlar. Belgenin gönderilmesi gereken sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde, aylık prim ve hizmet belgesi, son günü izleyen ilk iş günü saat 23:59 a kadar, Kuruma, e-Sigorta kanalıyla gönderilebilecektir.

Diğer taraftan, bazı özel nitelikteki işyeri işverenleri ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasında; bazı resmi nitelikteki işyeri işverenleri ise ayın 1'i ile 30'u arasında ücret alan sigortalılar çalıştırdığından, bu nitelikteki işyeri işverenlerince;

- Ayın 1'i ile 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri, en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23'ünde,

- Ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri, en geç belgenin ilişkin olduğu dönemi izleyen takvim ayının 7'sinde,

Kuruma gönderilecektir.

Ayrıca;

a) Toplu iş sözleşmeleri uyarınca geriye yönelik olarak ödenmesine karar verilen ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin, toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihi,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve toplu iş sözleşmesi dışında kalan sigortalılar ile özel sektöre ait işyerlerinde sendikalara üye olmamaları sebebiyle toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında kalan sigortalılara, geriye dönük ödenmesine karar verilen ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin, alınan karar tarihini,

c) Ücretleri Maliye Bakanlığının vizesine tabi olan personele ödenen ücretlere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin, vize işleminin gerçekleştiğine ilişkin yazının tarihini,

ç) Bir aydan fazla istirahat alan sigortalılara Kurumca ödenen geçici iş göremezlik ödeneğinin yanı sıra istirahatlı bulunulan süre için işverenlerince toplu iş sözleşmesine dayanılarak ücret ödenmesi hâlinde, bu ücretlere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin istirahat süresinin sona erdiği tarihi,

d) 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesine istinaden iş mahkemelerince veya özel hakem tarafından verilen kararların tebliğinden sonra, on iş günü içinde sigortalı, işe başlamak üzere işverene başvurduğu takdirde, iş mahkemeleri veya özel hakemlerce verilen karar uyarınca ödenmesine karar verilen ücretlere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin kesinleşen mahkeme kararının sigortalıya tebliğ edildiği tarihi izleyen onuncu iş gününün içinde bulunduğu ay/dönemi,

e) İdare mahkemesi kararlarına göre görevlerine iade edilen sigortalı personele ödenmesine karar verilen ücretlere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi,

f) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında bulunanlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülenlere enflasyon farkı veya başka ad altında geriye yönelik olarak yapılan ödemelere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin, ödemenin yapıldığı tarihi,

g) Toplu iş sözleşmelerine tabi işyeri işverenlerince veya kamu idarelerince ya da yargı mercilerince verilen kararlara istinaden, hizmet akdinin mevcut olmadığı veya askıda olduğu bir tarihte ödenen ücret dışındaki ödemelere ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin (ücret dışındaki bu ödemeler hizmet akdinin devam ettiği en son ayın kazancına dahil edilecektir.) yukarıda belirtilen mercilerin kararlarının kesinleşme tarihlerini,

ğ) Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçları, aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilme süresi içinde Türkiye'ye dönmemişse, bu araçlarda çalıştırılan sigortalıya ait aylık prim ve hizmet belgesi, bu Tebliğde belirtilen verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren bir ayı geçmemek şartıyla araçların Türkiye'ye dönüş tarihini,

h) Kamu kurumlarında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için idare mahkemesi kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ödenmesi halinde, mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günden veya idarenin karar tarihini,

takip eden ay/dönemin, işyerinin özel nitelikte olması halinde 23'üne, resmi nitelikte olması halinde 7'sine kadar, Kuruma, e-Sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kağıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilecek ve Kanununun 102 nci maddesinde belirtilen idari para cezası uygulanmayacaktır.

Yasal süresi geçirildikten sonra düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri Kuruma elden verilir ya da posta kanalıyla gönderilir.

Yasal süresi dışında verilen aylık prim ve hizmet belgelerinin Yönetmeliğin 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen açıklamalar uyarınca incelemeye sevk edilmesi ve işverenlerce inceleme sonucu beklenilmeksizin tahakkuk eden primlerin gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek istenilmesi halinde, incelemeye sevk edilen aylık prim ve hizmet belgelerinin tahakkuk kısmı, inceleme sonucu beklenilmeksizin işleme alınacak, hizmet kısmı (sigortalıların yer aldığı bölüm) ise yapılacak incelemenin ardından uygun görülmesi halinde işleme alınacaktır.

2.3- E-Sigorta Uygulamasına Başvurulması, Sözleşmenin Düzenlenmesi ve Şifre Zarfının Teslimi

2.3.1- Başvuru

Aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma e-Sigorta kanalıyla gönderilebilmesi için, işveren veya yetkili kişiler tarafından usulüne uygun olarak doldurulmuş ve imzalanmış e-Sigorta Hizmetleri İnternet Kullanıcı Kodu ve Kullanıcı Şifresi Başvuru Formu ile Kurumun ilgili ünitesine başvurulması ve işveren veya yetkili kişiler tarafından e-Sigorta Sözleşmesinin imzalanması gerekmektedir.

İşveren haricindeki kişilerce e-Sigorta hizmetleri internet kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi başvurusunun yapılabilmesi ve/veya e-Sigorta sözleşmesinin imzalanabilmesi için, işveren vekili veya işvereni temsil ve ilzama yetkili olunması ya da işveren adına; Sosyal Güvenlik Kurumuna her türlü başvuruyu yapmaya, Kurumla her türlü sözleşmeyi imzalamaya, Kurumdan her türlü belgeyi teslim almaya ve Kuruma her türlü belgeyi vermeye yetkili olduğuna veya e-Sigorta hizmetleri internet kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi başvurusu yapmaya, e-Sigorta sözleşmesi imzalamaya, kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi teslim almaya, Kuruma e-Sigorta kanalıyla aylık prim ve hizmet belgesi göndermeye yetkili olduğuna dair özel vekâletname bulunması icap etmektedir. Dolayısıyla, belirtilen hususların yer almadığı özel vekâletnameler ile e-Sigorta hizmetleri internet kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi başvurusunda bulunulması veya e-Sigorta sözleşmesinin imzalanması mümkün bulunmamaktadır.

Alt işvereni olan işyerlerinde, hem işveren, hem de alt işverenlerin her biri ayrı ayrı başvuruda bulunarak, ayrı ayrı kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi alacaklardır.

İşverenin gerçek kişi olması durumunda kullanıcı kodu ve şifresi almak için yapılacak başvurular, gerçek kişi olan işverenlerce yapılabileceği gibi, gerçek kişi işverenlerin yetki verilmesini talep ettikleri kullanıcılar tarafından da yapılabilecektir. Ancak bu durumda, yetki verilmesi talep edilen kullanıcı için düzenlenmiş vekaletnamenin aslının veya noter onaylı suretinin ya da ilgili idarelerce onaylı suretinin de e-Sigorta Sözleşmesi ile birlikte başvuru formunun ekinde ibraz edilmesi gerekmektedir. İşverence yetki verilmesi talep edilen kişinin, serbest muhasebeci veya serbest muhasebeci mali müşavir olması durumunda da yine aynı yol izlenecektir.

İşverenin özel hukuk tüzel kişisi olması halinde, kullanıcı kodu ve şifresi almak için yapılacak başvurular, tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili bulunan kişilerce (yönetim kurulu başkanı, şirket müdürü, kooperatif, dernek, oda, vakıf başkanları vs.) veya bu kişilerin yönetim kurulu kararı, noterden onaylı vekaletname veya imza sirküleri ile yetki verilmesini talep ettikleri kişilerce de yapılabilecektir. Bu durumda, başvuru formunda hem tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili bulunan kişinin işveren olarak imzası, hem de bu kişi tarafından yetkili kılınan kişinin imzası bulunacak olup, başvuru formuna imza sirkülerinin veya vekaletnamenin aslı ya da noter onaylı sureti veya ilgili idarelerce onaylı sureti eklenecektir.

İşverenin kamu kurum veya kuruluşu olması halinde, ilgili kurum ve kuruluş tarafından kullanıcı kodu ve şifresi verilmesi talep edilmiş olan kişiler başvuruda bulunabileceklerdir. Bu durumda, ilgili kamu kurum veya kuruluşu tarafından düzenlenmiş görevlendirme yazısı başvuru formuna eklenecektir.

Apartman yöneticiliklerince (kat malikleri kurullarınca) yapılacak olan başvuru sırasında,

a) Kullanıcı kodu ve şifresinin yönetici adına verilmesinin talep edilmesi halinde, başvuru sırasında, noter onaylı karar defterinin;

- Binaya ilişkin bilgilerin yer aldığı ilk sayfasının,

- Yönetici seçimine ilişkin kat malikleri kurul kararının yer aldığı sayfanın,

birer fotokopisinin, e-Sigorta sözleşmesi ile birlikte başvuru formu ekinde ibraz edilmesi,

b) Kullanıcı kodu ve şifresinin başka bir kişiye verilmesinin talep edilmesi halinde ise,

- Binaya ilişkin bilgilerin yer aldığı ilk sayfasının,

- Yönetici seçimine ilişkin kat malikleri kurul kararının yer aldığı sayfanın,

- Yetki verilmesi talep edilen kullanıcı için çıkartılmış vekaletnamenin aslı veya noter onaylı sureti ya da ilgili idarelerce onaylı suretinin,

e-Sigorta sözleşmesi ile birlikte başvuru formunun ekinde ibraz edilmesi gerekmektedir.

Başvuru formları, evrak servisinde evrak tarih ve numarası verildikten sonra, e-Sigorta Servisinde çalışan personel tarafından teslim alınacak, gerekli kontrollerin yapılmasının ardından "Kurum Ünitesi" bölümü teslim alan personel tarafından kaşelenip imzalanacaktır.

2.3.2- Başvuru Formlarının Kaydedilmesi ve Klase Edilmesi

E-Sigorta sözleşmeleri iki nüsha olarak düzenlenecek olup, ilk nüshası ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine başvurunun alındığı tarih ve sıraya göre klase edilecek, ikinci nüshası ise işverene/yetki verilen kullanıcıya verilecektir.

2.3.3- E-Sigorta Sözleşmesinin Düzenlenmesi ve Şifre Zarfının Teslimi

Şifre zarfının tesliminden önce, iki nüsha olarak düzenlenen e-Sigorta sözleşmesinin, Kurum yetkilisi ile işveren veya yetkili kişiler tarafından imzalanmış olması gerekmektedir.

E-Sigorta sözleşmesini, Kurum adına e-Sigorta işlemlerinin yapıldığı servis şefi veya bağlı olduğu müdür yardımcısı, diğer tarafta ise işveren veya yetkili kişi, kamu kurum veya kuruluşlarında görevlendirme yazısı ile yetki verdiği belirtilen kişi imzalayacaktır.

E-Sigorta sözleşmesinin imzalarının tamamlanmasını müteakip, "İnternet Kullanıcı Kodu ve Kullanıcı Şifresi Teslim Tutanağı" iki nüsha olarak düzenlenerek taraflar arasında imzalanacak ve e-Sigorta servisi memuru tarafından <http://ebildirge.sgk.intra/ebbasvuru/jsp/login.jsp> adresindeki uygulamanın aktivasyon sayfasından kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi zarfının üzerindeki "başvuru aktivasyon kodu" girilerek, aktivasyon işlemi gerçekleştirilecek ve "e-Sigorta Sözleşmesi" ve "İnternet Kullanıcı Kodu ve Kullanıcı Şifresi Teslim Tutanağı"nın birer suretleri ile birlikte kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi zarfı işveren veya yetkili kişiye teslim edilecektir. "e-Sigorta Sözleşmesi" ile "İnternet Kullanıcı Kodu ve Kullanıcı Şifresi Teslim Tutanağı"nın birer nüshası "e-Sigorta Hizmetleri İnternet Kullanıcı Kodu ve Kullanıcı Şifresi Başvuru Formu" ile birleştirilerek e-Sigorta Servisinde muhafaza edilecektir.

2.3.4- Şifrenin İptali

E-Sigorta sözleşmesinin 8 inci maddesinde sayılan sebeplerden herhangi birinin varlığı halinde, durum yazılı olarak ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine yazılı olarak bildirilecek ve e-Sigorta servisinde görevli memur tarafından <http://ebildirge.sgk.intra/ebbasvuru/jsp/login.jsp> adresindeki uygulamanın kullanıcı işlemleri menüsünden işverene veya yetkili kişiye verilen kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi, işveren veya yetkili kişinin belge verme yükümlülüğünün yasal olarak sona erdiği tarih itibarıyla iptal edilecek, ayrıca bu durum ile sözleşmenin fesh edildiği, işveren ve/veya yetkili kişiye bir yazı ile bildirilecektir.

2.3.5- Şifrenin Çalınması, Kaybolması, Unutulması

İşveren veya yetkili kişi tarafından kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresinin; çalındığı, kaybolduğu veya unutulduğu gibi hususların yazılı olarak ilgili üniteye bildirilmesi halinde, e-Sigorta servisinde görevli memur tarafından <http://ebildirge.sgk.intra/ebbasvuru/jsp/login.jsp> adresindeki uygulamanın kullanıcı işlemleri menüsünden derhal kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi iptal edilecektir.

Bu durumda, işveren veya yetkili kişinin aynı işyeri için yeni kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilmesini yazılı olarak talep etmesi halinde, <http://ebildirge.sgk.intra/ebbasvuru/jsp/login.jsp> adresindeki uygulamanın kullanıcı işlemleri menüsünden daha önce girişi yapılan başvuru bilgileri sistemden çağırılarak, yeni kullanıcı kodu ve kullanıcı şifresi verilecektir.

2.4- Kanunun 4 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar Yönünden Primlerin Ödenme Süreleri ve Usulleri

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalıları çalıştıran işverenler, bir ay içinde çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanacak sigortalı hissesi prim tutarlarını sigortalıların ücretlerinden keserek, kendi hissesine isabet eden prim tutarlarını da bu tutarlara ekleyerek en geç takip eden ay/dönemin sonuna kadar Kuruma ödeyeceklerdir.

Ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde, prim tutarları, en geç son günü izleyen ilk iş günü içinde Kuruma ödenecektir.

Öte yandan,

a) 2822 sayılı Kanuna göre toplu iş sözleşmesi akdedilen işyerlerinden dolayı toplu iş sözleşmesine istinaden geriye yönelik olarak ödenen ücretlere ilişkin sigorta priminin, toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihi,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve toplu iş sözleşmesi dışında kalan sigortalı personel ile toplu iş sözleşmesine tabi olmakla beraber sendikalara üye olmamaları sebebiyle özel sektöre ait işyerlerinde sözleşme kapsamında bulunmayan personele yapılan geriye dönük ücret artışlarına ilişkin sigorta primlerinin, kararların alındığı tarihleri,

c) Ücretleri Maliye Bakanlığının vizesine tabi olması sebebiyle ödenmesine sonradan karar verilen kamu sektöründe görevli sigortalı için vizenin gecikmesine bağlı olarak yasal süresi dışında verilmek zorunda kalınan ek prim belgelerine ilişkin sigorta primlerinin, vize işleminin gerçekleştiğine ilişkin yazının ilgili kuruluşa intikal tarihini,

ç) Bir aydan fazla istirahat alan sigortalılara Kurumca ödenen geçici iş göremezlik ödeneğinin yanı sıra işverenlerince toplu iş sözleşmesine dayanılarak istirahatlı bulunulan süre için ücret ödenmesi hâlinde, bu ücretlere ilişkin sigorta primlerinin, istirahat süresinin sona erdiği tarihi,

d) 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesine istinaden iş mahkemelerince veya özel hakem tarafından verilen kararlar uyarınca, göreve iadesine karar verilen sigortalı için kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının, sigortalıya tebliğinden sonra on iş günü içinde sigortalı işverene işe başlamak üzere başvurduğu takdirde, iş mahkemeleri veya özel hakemlerce verilen karar uyarınca ödenmesine karar verilen ücretlere ilişkin sigorta primlerinin, kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının işçiye tebliğ edildiği tarihten itibaren (tebliğ edilen gün hariç) onuncu iş gününün içinde bulunduğu ay/dönemi,

e) İdare mahkemesi kararlarına göre görevlerine iade edilen sigortalı ile ilgili olarak, ödenmesine karar verilen ücretlere ilişkin sigorta primlerinin, mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günü,

f) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında bulunanlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülenlere enflasyon farkı veya başka ad altında geriye yönelik olarak yapılan ödemelere ilişkin sigorta primlerinin, ödemenin yapıldığı tarihi,

g) Toplu iş sözleşmelerine tabi işyeri işverenlerince veya kamu idarelerince ya da yargı mercilerince verilen kararlara istinaden, hizmet akdinin mevcut olmadığı veya askıda olduğu bir tarihte ödenen ücret dışındaki ödemelere ilişkin sigorta primlerinin (ücret dışındaki bu ödemeler hizmet akdinin devam ettiği en son ayın kazancına dahil edilecektir) yukarıda belirtilen mercilerin kararlarının kesinleşme tarihlerini,

h) Kamu kurumlarında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için idare mahkemesi kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ödenmesi halinde mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günden veya idarenin karar tarihini,

izleyen ay/dönemin sonuna kadar Kuruma ödenirse yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilir.

Libya'da daimi işçi çalıştıran işverenlerin, Kanun hükümlerine göre her ay için sigortalılardan kesecekleri sigorta primlerini kendilerine ait prim tutarlarına da ekleyerek en geç ilgili olduğu ayı takip eden üç ay içinde ödemeleri halinde, söz konusu primler yasal süresi içerisinde ödenmiş sayılacak olup, bu süre içinde ödenmeyen primlere Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen gecikme cezası ve gecikme zammının uygulanması gerekmektedir.

2.5- Afet Durumunda Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Verilme ve Muhteviyatı Primlerin Ödenme Süresi

15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun uyarınca genel hayatı etkilediğine karar verilen afetler nedeniyle, afet bölgesinde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören işverenlerle sigortalı ve hak sahiplerinin, afetin olduğu tarihten afetin olduğu tarihi takip eden ayın sonuna kadar Kanuna göre vermeye yükümlü oldukları belgelerin ve bu belgelere bağlı olarak ödemeye yükümlü oldukları primlerin, afetin meydana geldiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar verilmesi ve primlerin de aynı süre içinde ödenmesi halinde; belgeler süresi içinde verilmiş, primler ise süresi içinde ödenmiş sayılır.

7269 sayılı Kanun uyarınca genel hayatı etkilediğine karar verilen afetler nedeniyle, erteleme süresini ve Kanun uyarınca düzenlenen belgelerin verilme süresi ile primlerin ödenme süresini uzatmaya Kurum yetkilidir. Kurum bu yetkiyi; bölge, il, ilçe, mahal ve afetten zarar görenler ile afetten zarar görme derecesi veya prim türleri itibarıyla farklı süreler halinde tespit etmek suretiyle de kullanabilir.

3- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (b) BENDİ KAPSAMINDAKİ SİGORTALILARIN BEYANDA BULUNMA ESASLARI VE PRİMLERİN ÖDENME SÜRELERİ

3.1 – Beyanda Bulunma Esasları

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olanlar, aylık prim ve hizmet belgesi düzenlemeyeceklerdir. Bu kapsamdaki sigortalılar aylık prime esas kazançlarını, beyanda bulunmak suretiyle bildireceklerdir.

Bu sigortalıların aylık prime esas kazançları, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak şartı ile kendileri tarafından beyan edilecek günlük kazancın otuz katıdır.

Sigortalının prime esas kazancı ile ilgili beyanı, Kurumun ilgili ünitesine yazılı olarak yapılır.

Sigortalıların prime esas kazançları ile ilgili olarak yapacakları beyanlarının dikkate alınma tarihi; yazılı olarak yapılan beyanda, beyanın Kuruma intikal ettiği tarihtir. Prime esas kazanç beyanı ay içinde bir kez verilebilir. Belirtilen şekilde yapılan ve başlangıcı gösterilen bu beyan, değiştirilmediği sürece sonraki aylar için de yapılmış sayılır. Yapılan beyana istinaden üst üste oniki aydan fazla prim ödemesinde bulunulmaması halinde, bu oniki aylık sürenin sonundan itibaren beyanın geçerliliği ortadan kalkar.

Beyanda bulunmayan, beyanın geçerliliği ortadan kalkan veya beyanları Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katının altında kalan sigortalının aylık prime esas kazancı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katı olarak dikkate alınır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek birden fazla durumun söz konusu olması halinde, yukarıda belirtilen esaslara göre tek beyanda bulunulur.

3.2 – Primlerin Ödenme Süresi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olanlar, her aya ait primlerini takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler.

Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilenler ile aynı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendinde belirtilip 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlar da, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayıldıklarından, bu sigortalıların ödeyecekleri primler de aynı süre içinde Kuruma ödenecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olarak tarımsal faaliyette bulunanlar, genel sağlık sigortası primi ile kısa ve uzun vadeli sigorta kolları primlerini ait oldukları ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler.

3.3- Prime Esas Kazançlar

Kanunun 80 inci maddesi gereğince, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların aylık prime esas kazançları, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak şartı ile kendileri tarafından beyan edilecek günlük kazancın otuz katı olacaktır. Prime esas kazanç beyanı ay içinde bir kez verilebilir. İlişkin olduğu aya ait primin oniki ay süresince ödenmemesi halinde, söz konusu prim tutarı oniki aylık sürenin sonundan itibaren prime esas günlük kazanç alt sınırı üzerinden tahakkuk ettirilir.

İş kazasının olduğu veya meslek hastalığı dolayısıyla iş göremezliğin başladığı tarihte, verilecek ödenek veya bağlanacak gelirin hesabına esas tutulan son aya ait prime esas kazanç beyanında bulunulmamış ise, varsa son aydan bir önceki ay için prim tahakkuku yapılan prime esas kazanç, yok ise prime esas günlük kazanç alt sınırı esas alınır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişi, aynı zamanda işveren ise, beyan edeceği aylık kazancı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yükseğinin otuz katından az olamaz. Aylık prime esas kazancı, çalıştırdığı sigortalılardan günlük kazancı en yüksek olan sigortalının otuz günlük prime esas kazancından düşük olduğu tespit edilen sigortalıların aylık prime esas kazançları, tespit edilen kazanç düzeyine çıkartılarak aradaki prim farkı, Kanunun 89 uncu madde hükümlerine göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir. Ancak tüzel kişiliğe haiz kuruluşların ortakları hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların erken ödemeye ilişkin işlemleri, Kanunun 88 inci maddesinin altıncı fıkrası ve Yönetmeliğin 108 inci maddesi hükümlerine göre yürütülür.

3.4 – Geçiş Hükümleri

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılardan tarımsal faaliyetlerde bulunanlar hariç, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılardan, Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olarak kaydı ve tescilli yapılmış olanların, 1/10/2008 (dâhil) ilâ 31/12/2008 (dâhil) dönemine ilişkin olmak üzere, aynı Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançlarını beyan etmemeleri hâlinde, ödeyecekleri aylık primler, beyanda bulununcaya kadar daha önce buldukları en son gelir basamaklarına karşılık gelen tutarlar üzerinden alınır. Bu süre içinde beyanda bulunulması hâlinde, beyan ettiği prime esas kazanç üzerinden ilgili ayın prim tahakkuku yapılır. Prim tahakkukuna esas bu tutarlar, Kanunun 82 nci maddesinde belirtilen asgari günlük kazanç alt sınırına göre hesaplanan aylık prime esas kazanç tutarından az olamaz ve aynı Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi hükmü saklıdır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan köy muhtarları ile (4) numaralı alt bendinde belirtilenler için, Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi ile bu Tebliğin 3.1- Beyanda Bulunma Esasları başlıklı bölümünde belirtilen “otuz” ibareleri, Kanunun yürürlüğe girdiği yıl için “onbeş” olarak uygulanır ve prime esas günlük kazancın otuz katını geçmemek üzere takip eden her takvim yılı için bir puan artırılır.

4- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (c) BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR YÖNÜNDEN AYLIK PRİM VE HİZMET BELGESİNİN DÜZENLENMESİ, VERİLMESİ VE PRİMLERİN ÖDENMESİ

4.1- Kanunun Yürürlüğe Girdiği Tarihten Sonra 4 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (c) Bendii Kapsamında İlk Defa Sigortalı Olanlar Yönünden Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Düzenlenmesi

4.1.1- Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde Bulunması Gerekli Bilgiler

İşveren, Yönetmelik ekinde yer alan sigortalının durumuna uygun aylık prim ve hizmet belgesine,

-İşyeri sicil numarasını,

-İşverenin adını,

-İşyerinin adresini,

-Bağlı olduğu saymanlığı,

-Belgenin ait olduğu yıl ve ayını, belgenin asıl, ek veya iptal nitelikte olduğunu gösterir mahiyetini, belgenin türünü, sayfa sayısını,

-Tüm sayfalara ait toplam sigortalı bilgilerini,

-Toplam prim tahakkuk bilgilerini,

-Ay içinde çalıştırılan sigortalıların; sosyal güvenlik sicil numaralarını, emeklilik sicil numaralarını, adını, soyadını, durum kodunu, ödemeye esas aylık bilgilerini, prime esas kazanç toplamını, prim ödeme gün sayılarını, tahakkuk eden prim tutarlarını, sigortalının ay içerisinde göreve başlama ve ayrılma tarihleri ile nedenlerini,

-İşveren veya işveren vekili ile birlikte tahakkuk ve tediye ile ilgili kamu görevlisinin adı, soyadı ve imzasını, kaydetmeleri gerekmektedir.

4.1.2- Belgenin Mahiyetinin Belirlenmesi

4.1.2.1- Asıl Mahiyetteki Aylık Prim ve Hizmet Belgesi

Sigortalılara ait cari aya ilişkin prime esas kazanç ve prim tutarları ile ilgili bilgilerin, asıl mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgesi ile gönderilmesi gerekmektedir.

4.1.2.2- Ek Mahiyetteki Aylık Prim ve Hizmet Belgesi

Sigortalıların;

- Bakanlar Kurulu Kararı veya mahkeme kararına istinaden geriye yönelik olarak yapılan ödemelerin prime esas kazançlarına ait bildirimleri,
- Açığa alınarak prime esas kazançlarının yarısı üzerinden prim alınanların, görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanmaları halinde prime esas kazancının kalan yarısı ile bu kazançlar üzerinden tahakkuk ettirilecek primleri,
- Geçmişe dönük yapılan terfi işlemi sonucu yapılan ödemelerin prime esas kazançlarına ait bildirimleri,
- Görevine son verilenlerden, sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanıp aylıklarının ödenmesi halinde geriye yönelik ödenen ücretlerinin prime esas kazançlarının tamamı üzerinden alınacak primleri,
- Cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi süresi içinde Kuruma gönderildikten sonra göreve başlayan sigortalıya ödenen kıst ücretlerinin prime esas kazancına ait primleri,
- Cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi süresi içinde Kuruma gönderildikten sonra prime esas kazançlarının eksik hesaplandığı tespit edilenlerin eksik hesaplanan prime esas kazanç tutarları üzerinden alınacak primleri, için ek aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenecektir.

4.1.3- Sigortalının Durum Kodunun Belirlenmesi

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesine göre açıktan vekil olarak atanan (vekil öğretmen, vekil imam, vekil memur vb.) sigortalılar için durum kodu bölümüne "V" kodu yazılacaktır. Ancak, Kanunun 80 inci maddesi gereğince vekalet veya ikinci görev karşılığında ilgili mevzuatı uyarınca yapılacak ödemeler prime esas kazancın hesabında dikkate alınmayacağından, vekalet ve ikinci görev aylığı alan sigortalılar için "V" kodu kullanılmayacaktır.

Örnek- (B) İlköğretim Okulu Müdürlüğünde kadrolu bir öğretmenin müdür yardımcısı kadrosuna vekalet etmesi halinde, açıktan vekil olarak atanmadığından aylık prim ve hizmet belgesinin durum kodu bölümüne herhangi bir kod yazılmayacaktır.

Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunan sigortalı için "A" kodu yazılacaktır.

Kanunun ilgili maddeleri gereğince, genel sigortası primi alınmadan sadece malullük-yaşlılık ve ölüm sigortaları primi alınacak sigortalılar için durum koduna "M" kodu yazılacaktır.

4.1.4- Ödenen Aylık Bilgileri

Sigortalıların prime esas kazancının hesabında dikkate alınacak, gösterge aylığına ait derece ve kademe rakamları, ek gösterge aylığının hesabında dikkate alınacak ek gösterge rakamı, kıdem aylığının hesabında dikkate alınacak kıdem hizmet süresi ile prime esas kazancın hesabında dikkate alınacak tazminatlar ve 2802 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenen ek ödeme tutarları yazılacaktır.

4.1.4.1- Derece, Kademe, Ek Gösterge ve Kıdem Hizmet Süresi

Bu bölüme sigortalının maaş ödenen derece, kademe, ek gösterge rakamları ile sigortalının kazanılmış hak aylığında değerlendirilen ve kıdem aylığı ödenmesine esas hizmet süresi yıl-ay-gün olarak yazılacaktır.

4.1.4.2- Tazminatlar

Sigortalının Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre prime esas kazancın hesabında dikkate alınacak makam, temsil, görev tazminatları ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 ncı maddesi uyarınca (bölge, kurum, birim, çalışma mahalli, görevin niteliği ve benzeri kriterlere dayalı olarak asıl tazminatlara ilave, ek veya ayrıca ödenen tazminatlar hariç) ödenen tazminatlar (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki (III) sayılı Cetvelin 1 inci ve 2 nci sıralarında sayılanlar ile düzenleyici ve denetleyici kurumların emsali personeli için, 152 ncı maddenin "II- Tazminatlar" kısmının "A- Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (ğ) bendi ile "F- Denetim Tazminatı" bölümünün (b) bendinde yer alan tazminatlar) 27/7/1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 17 ncı maddesinin (A) bendinde yer alan cetvelde belirtilen oranlar üzerinden ödenen hizmet tazminatı (28/2/1982 tarih ve 2629 sayılı Kanun ile 17/11/1983 tarih ve 2955 sayılı Kanuna göre tazminat veya üniversite ödeneği alanların sadece rütbelerinin karşılığı hizmet tazminatları), 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 2 ncı maddesi uyarınca ödenen üniversite ödeneği, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenen ek ödeme tutarları toplamı yazılacaktır.

4.1.4.3- Aylık Tutarı

Bu bölüme, Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre prime esas kazancın hesabında dikkate alınacak ve sigortalıya ilgili kanunları uyarınca ödenen gösterge aylığı, ek gösterge aylığı, taban aylığı ve kıdem aylığı toplamından oluşan tutar yazılacaktır.

4.1.5- Prime Esas Kazanç Toplamı

Sigortalıların Kanununun 80 inci maddesine göre tespit edilecek ve prime esas kazancın hesabında dikkate alınacak tüm unsurların toplam tutarı yazılacaktır.

Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanların aylıkları 657 Sayılı Kanununun 141 inci maddesine istinaden 2/3 oranında ödenmesine karşın, Kanununun 45 inci maddesine istinaden sigorta primleri tam prime esas kazancın yarısı üzerinden alınacaktır. Sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanan ve kalan 1/3 maaşları iade edilenlerden ise Kanununun aynı maddesine istinaden tam prime esas kazancının kalan yarısı üzerinden sigorta primi alınacaktır.

Bu nedenle, sigortalının açıkta kaldığı süre içerisinde 2/3 oranında aylık ödenmesine karşılık aylık prim ve hizmet belgesinin tazminatlar ve aylık bölümüne, sigortalının Kanununun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen prime esas kazançların hesabında dikkate alınacak ve mevzuata uygun olarak ödenmesi gereken tazminat ve aylık tutarlarının yarısı yazılacaktır.

Örnek: 15 Nisan- 14 Mayıs dönemi maaşını 15 Nisan tarihinde peşin alan bir sigortalının 15/Nisan/2012 tarihinde açığa alınması halinde, Nisan ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin Durum Kodu bölümüne "A" kodu, tazminatlar ve aylık bölümüne ise sigortalının tazminat ve aylık tutarlarının yarısı yazılacaktır.

4.1.6- Prim Ödeme Gün Sayılarının Belirlenmesi

Sigortalının hizmetlerine ilişkin prim ödeme gün sayısı bölümüne, sigortalının ay içinde ücret aldığı gün sayısı yazılacaktır.

4.1.6.1- Ay İçinde Tam Çalışan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayıları

İşyerinde ay içinde tam olarak çalıştırılan bir sigortalı için o ayın 28, 29, 30 veya 31 gün olmasının bir önemi bulunmadığından, tam çalışılan bir ayda sigortalının Kuruma bildirilecek olan prim ödeme gün sayısı 30 gün olarak yazılacaktır.

4.1.6.2- Ay İçinde Göreve Başlayan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayıları

Ay içinde göreve başlayan sigortalılardan ayın ilk gününde göreve girenler hariç olmak üzere, ay içinde göreve başlayan ve tam ay çalışmayan sigortalıların prim ödeme gün sayısı, o ayda ücret ödenen gün sayısı ve ayın 28, 29, 30, 31 çektiği dikkate alınarak parmak hesabı yapılarak hesap edilecektir.

Örnek: Ücretlerin ayın 15'inde peşin ödendiği bir işyerinde 17/04/2012 tarihinde işe başlayan bir sigortalı için, 17/04/2012 - 14/05/2012 dönemine ilişkin olarak 28 günlük ücret ödendiğinden söz konusu sigortalının prim ödeme gün sayısının 28 gün olarak yazılması gerekmektedir.

4.1.6.3- Ay İçinde Görevden Ayrılan Sigortalıların Prim Ödeme Gün Sayıları

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların; ölüm veya emeklilik aylığı bağlanmasını gerektiren hallerde görev aylıklarının kesildiği tarihi, 5434 sayılı Kanununun 40 inci maddesinde belirtilen yaş hadleri ile sıhhi izin sürelerinin doldurulması halinde ise bu süre ve hadlerin doldurulduğu tarihleri takip eden aybaşından itibaren sigortalılığı sona ereceğinden, emeklilik ve ölüm nedeniyle görevleri sona erenlerin çalışmadığı günlere ait aylıkları borç çıkarılmadığından, prim ödeme gün sayısı 30 gün olarak belirlenecektir. Diğer hallerde ise görevden ayrılış tarihi itibarı ile sigortalılığı sona ereceğinden sigortalıya ücret ödenen gün sayısı prim ödeme gün sayısı olarak belirlenecektir.

Örnek- 15 Nisan- 14 Mayıs dönemi ücretini 15 Nisan tarihinde peşin alan bir sigortalının, 20/4/2012 tarihinde vefat etmesi halinde, görev aylıklarının kesildiği tarihi takip eden aybaşında sigortalılığı sona ereceğinden primleri tam hesaplanarak Nisan ayı aylık prim ve hizmet belgesine de prim ödeme gün sayısı 30 gün yazılacaktır.

Örnek- 15 Nisan - 14 Mayıs dönemi ücretini 15 Nisan tarihinde peşin alan bir sigortalının 20/4/2012 tarihinde istifa etmesi halinde o ayda ücret ödenen gün sayısı üzerinden hesaplanarak Nisan prim ödeme gün sayısı 6 gün olarak belirlenecektir.

4.1.6.4- Görevden Uzaklaştırılan, Görevi İle İlgili Olsun veya Olmasın Herhangi Bir Suçtan Tutuklanan veya Gözaltına Alınanlardan, Kanunları Gereğince Eksik Aylığa Müstahak Bulunanların Prime Ödeme Gün Sayıları

Sigortalının açıkta olma hali devam ettiği sürece, prime esas kazançlarının yarısı üzerinden prim alınanların prim ödeme gün sayısı bu sürelerin yarısı olarak hesap edilir. Bu nedenle aylık prim ve hizmet belgesinde sigortalıların açık aylığı ödenen aya ait prim ödeme gün sayısı, açıkta kaldığı sürelerin yarısı olarak yazılacaktır.

Açıkta geçen sürelerden dolayı prim ödeme gün sayısının kesirli çıkması durumunda gün sayısı tama iblağ edilecektir.

4.1.7- Ay/Dönem İçerisinde Göreve Başlama ve Ayrılma Tarihleri İle Nedenleri

Belgenin ait olduğu ay içinde göreve başlayan veya ayrılan sigortalı bulunması halinde, göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri yazılarak, sebep bölümüne Yönetmeliğin 9-A nolu ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesinin arka sayfasında açıklanan kodlamalardan uygun olan kod girilecektir.

4.2- Kanununun Geçici 4 üncü Maddesi Gereğince Emekli Kesenek ve Kurum Karşılıkları 5434 sayılı Kanununun Mülga Hükümlerine Göre Tespit Olunanlar Yönünden Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Düzenlenmesi

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların emekli keseneğine esas aylıklarının tespiti ile kesenek ve karşılıklarının tahakkuku 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerine göre yapılacaktır.

4.2.1- Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde Bulunması Gerekli Bilgiler

İşveren Yönetmelik ekinde yer alan sigortalının durumuna uygun aylık prim ve hizmet belgesine,

- İşyeri sicil numarasını,
- İşverenin adını,
- İşyerinin adresini,
- Bağlı olduğu saymanlığı,
- Belgenin ait olduğu yıl ve ayını, belgenin asıl veya ek nitelikte olduğunu gösterir mahiyetini, belgenin türünü, sayfa sayısını,

- Tüm sayfalara ait iştirakçi bilgilerini,

- Tüm sayfalara ait toplam tahakkuk bilgilerini,

- İştirakçilerin sosyal güvenlik sicil numaraları ve emeklilik sicil numaralarını, adı ve soyadlarını, durum kodunu, emekli keseneğine esas aylık bilgilerini, ödemeye esas aylık bilgilerini, kıdem hizmet süresini, emekli keseneğine esas aylık toplamını, kesenek ve kurum karşılıkları ile %100 artış farklarını, genel sağlık sigortası prim tutarını, geçmiş hizmet borçlanmasını, intibak tashihini (terfi farkları), aylıktan kesim cezasını, sigortalıların göreve başlama ve ayrılma tarihleri ile nedenlerini,

- İşveren veya vekili ile tahakkuk ve tediye ile ilgili kamu görevlisinin adı, soyadı ve imzasını, kaydetmeleri gerekmektedir.

4.2.2- Belgenin Mahiyeti

4.2.2.1- Asıl Mahiyetteki Aylık Prim ve Hizmet Belgesi

Cari ayda çalışan sigortalılara ilişkin bilgiler, emekli kesenek ve kurum karşılıkları asıl mahiyette aylık prim ve hizmet belgesi ile gönderilecektir.

4.2.2.2- Ek Mahiyetteki Aylık Prim ve Hizmet Belgesi

İştirakçilerin;

- Açığa alınarak emekli keseneğine esas aylıklarının yarısı üzerinden kesenek alınanların görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanmaları halinde emekli keseneğine esas aylıklarının kalan yarısı üzerinden tahakkuk ettirilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

- Görevine son verilenlerin sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazanıp geriye yönelik aylıklarının ödenmesi halinde, ödenen aylıklarından kesilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

- Kamu idaresinin/işyerinin tüm personelinin cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi süresi içinde gönderildikten sonra, nakil, açıktan atama, ücretsiz izin veya askerlik sonrası göreve başlama vb. durumlarda atama onayının sonradan gelmesi, sigortalının göreve geç başlaması gibi nedenlerle o aya ait sonradan yapılan maaş tahakkuklarından kesilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

- İştirakçilerin sehven eksik hesaplanan emekli kesenek ve kurum karşılıkları, kanunla emekli keseneğine esas aylık unsurlarında yapılacak düzenleme sonucu geriye yönelik tahakkuk ettirilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları,

ek mahiyette aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenerek gönderilecektir.

İştirakçilerin, yeni bir hizmetinin intibakında değerlendirilmesi sonucunda hesaplanacak kesenek farkları, bürokratik işlemler nedeniyle terfi onayı veya okul bitirme onayının geç gelmesi nedeniyle geriye yönelik tahakkuk ettirilecek terfi/artış farklarına ait kesenek ve kurum karşılıkları ek aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmeden, keseneklerin yatırıldığı aya ait asıl aylık prim ve hizmet belgesinde iştirakçinin intibak tashihini (terfi farkı) bölümüne yazılarak gönderilecektir.

Ancak, kamu idarelerinde/işyerlerinde daha önce görev yapmış eski personeline ait geçmişe yönelik yatırılması gereken emekli keseneği ve kurum karşılıkları asıl mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgesi ile gönderilemeyeceğinden ek mahiyette aylık prim ve hizmet belgesi ile gönderilecektir.

4.2.3- Durum Kodunun Belirlenmesi

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesine göre açıktan vekil olarak atanan (vekil öğretmen, vekil imam, vekil memur vb.) iştirakçi için "V" kodu yazılacaktır. Ancak, vekalet ve ikinci görev aylığı alan iştirakçiler için "V" kodu kullanılmayacaktır.

Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunan sigortalı için "A" kodu yazılacaktır.

Kanunun ilgili maddeleri gereğince, genel sağlık sigortası primi kesilmeden sadece emekli keseneği ve kurum karşılığı kesilecek iştirakçiler için durum koduna "M" kodu yazılacaktır.

4.2.4- Emekli Keseneğine ve Ödemeye Esas Aylık Bilgileri

Emekli keseneğine esas aylık bilgileri bölümüne sigortalının emekli keseneği ve kurum karşılığına esas tutulan derece, kademe ve ek gösterge rakamı, ödemeye esas aylık bilgileri bölümüne ise sigortalıya fiilen aylık ödenen derece, kademe ve ek gösterge rakamı yazılacaktır.

Emekli Keseneğine esas aylığa ait ek göstergenin tespitinde ödemeye veya kazanılmış hak aylığına ait dereceye tanınan ek gösterge veya sigortalı daha önce yüksek ek göstergeli bir görevde bulunmuş ise 5434 sayılı Kanunun Ek 67 nci maddesi gereğince yüksek olan ek gösterge dikkate alınarak yazılacaktır.

5434 sayılı Kanunun Ek 67 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenler; daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam ederler. 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (n) bendinde sayılanlar hariç, atandıkları veya seçtikleri kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmaksızın ek göstergesi daha düşük bir kadro, görev ya da dereceye atanan veya seçilenler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz

Örnek- Yüksekokul mezunu olan ve 3 üncü derece şef kadrosunda 2 nci derecenin 2 nci kademesinde 7 ay kıdemli olarak görev yapmakta iken 5/5/2012 tarihinde 4 üncü derecenin 8 inci kademesine memur olarak atanan bir sigortalının daha önceki kadrosuna uygulanmakta olan 1600 ek gösterge rakamı ile yeni atandığı kadrosuna uygulanmakta olan 800 ek gösterge arasındaki 800 ek gösterge farkından kaynaklanan kesenek ve karşılık farkının tamamının sigortalının aylıklarından kesilerek gönderilmesi gerekmektedir. Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde ise emekli keseneğine esas aylık bilgileri bölümüne Derece: 2 Kademe: 2 Ek Gösterge: 1600, ödemeye esas aylık bilgileri bölümüne ise Derece: 4, Kademe: 8, Ek Gösterge: 800 olarak yazılacaktır.

Örnek- Yüksekokul mezunu olup 1 inci derecenin 4 üncü kademesinde 3000 ek göstergeli Daire Başkanı olarak 8 aydır görev yapmakta iken, 12/05/2012 tarihinde 1 inci derecenin 4 üncü kademesi 2200 ek göstergeli Şube Müdürü olarak atanan sigortalının, 2012/Mayıs ayından itibaren emekli keseneği ve kurum karşılıklarının 2200 ile 3000 arasındaki ek gösterge farkına ait kesenek ve karşılık tutarının tamamı ilgilinin aylıklarından kesilmek suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam edecektir ve Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde emekli keseneğine esas aylık bilgileri bölümüne Derece:1 Kademe:4 Ek Gösterge:3000, ödemeye esas aylık bilgileri bölümüne ise Derece:1, Kademe:4, Ek Gösterge: 2200 olarak yazılacaktır.

657 sayılı Kanunun 43/B maddesinin üçüncü paragrafında sayılan kadrolara atananlara bu kadrolarda buldukları sürece daha önce almış oldukları en yüksek ek gösterge üzerinden aylık ödendiğinden Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde ödemeye esas aylık bilgileri bölümünde bu husus dikkate alınacaktır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendine göre yapılan atamalarda, emekli keseneği ve karşılığı, emekli keseneğine esas aylığına ait derece ve kademesi ile fiilen alınan ek gösterge üzerinden tahakkuk ettirilir.

Örnek- 4 yıllık yüksekokul mezunu olup 8 yıl fiili hizmeti olan ve emeklilik keseneğine esas aylığı 6 ncı derecenin 1 inci kademesinde bulunan ve 68 inci maddenin (B) bendine göre 4 üncü dereceli Şef kadrosundan aylık alan bir sigortalının emekli kesenek ve kurum karşılıkları 6 ncı derecenin 1inci kademesi ve 800 ek gösterge üzerinden tahakkuk ettirileceğinden, aylık prim ve hizmet belgesinin emekli keseneğine esas aylık bilgileri bölümüne Derece: 6 Kademe: 1 Ek Gösterge: 800, ödemeye esas aylık bilgileri bölümüne ise Derece: 4, Kademe: 1, Ek Gösterge: 800 olarak yazılacaktır.

4.2.5- Kıdem Hizmet Süresi

İştirakçinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilen (borçlanılsın veya borçlanılmasın askerlik süresi dahil) kıdem aylığının ödenmesine esas hizmet süresi yıl-ay-gün olarak yazılacaktır.

4.2.6- Emekli Keseneğine Esas Aylık Toplamı

Emekli keseneğine esas aylık toplamına,

- Aylıklarını personel kanunları hükümlerine göre alan sigortalıların emeklilik keseneklerine, emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı,

- Emekli keseneğine esas alınacak ek gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı,

- Memuriyet taban aylığı,

- Kıdem aylığı tutarı,

- Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının,

ek göstergesi	8400	ve daha yüksek	olanlarda	% 240'ına,
ek göstergesi	7600	(dahil) - 8400 (hariç) arasında	olanlarda	% 200'üne,

ek göstergesi	6400	(dahil)	-	7600	(hariç)	arasında	olanlarda	%	180'ine,
ek göstergesi	4800	(dahil)	-	6400	(hariç)	arasında	olanlarda	%	150'sine
ek göstergesi	3600	(dahil)	-	4800	(hariç)	arasında	olanlarda	%	130'una,
ek göstergesi	2200	(dahil)	-	3600	(hariç)	arasında	olanlarda	%	70'ine,
						diğerlerinde			
						% 40'ına,			

tekabül eden miktarın toplanması sonucunda bulunacak tutar yazılır.

4.2.7- Tahakkuk Ettirilen Kesenek, Karşılık, Genel Sağlık Sigortası Primi ve Diğer Kesintiler

İştirakçinin 5434 sayılı Kanuna göre tespit edilecek emekli keseneğine esas aylık tutarları üzerinden aynı Kanunda belirtilen oranlarda tahakkuk ettirilecek emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları ile Kanunun geçici 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen %12 oranında genel sağlık sigortası primi ilgili bölümlerine yazılacaktır.

Emekli keseneğine esas aylık toplamları üzerinden kesilecek %16 emekli keseneği ve %20 kurum karşılıkları tahakkuk ettirilirken, 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (a) bendinde öngörülen “aybaşlarından sonra vazifeye girenlerin, o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmaz, aybaşlarından sonra vazifeden ayrılanların ise eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır” hükmü dikkate alınacaktır.

4.2.7.1- Emekli Keseneği, Kurum Karşılığı ve Genel Sağlık Sigortası Primi

a) %16 Kesenek

İştirakçinin emeklilik kesenek ve kurum karşılığına esas alınan derece, kademe ve ek gösterge tutarı ile emekli keseneğine esas diğer unsurların toplamı üzerinden, iştirakçi payına düşen % 16 emekli keseneği tutarı yazılacaktır.

b) %20 Kurum Karşılığı

İştirakçinin emeklilik kesenek ve kurum karşılığına esas alınan derece, kademe ve ek gösterge tutarı ile emekli keseneğine esas diğer unsurların toplamı üzerinden, ilgili kurumunca ödenmesi gereken % 20 kurum karşılık tutarı yazılacaktır.

c) %100 Artış Farkları (Şahıs Hissesi ve Kurum Karşılığı)

Emekli keseneğine esas derece ve kademeleri ile ek göstergeleri yükselmek suretiyle artanların, ilk aya ait % 100 artış farkının ve aynı miktarda verilecek kurum karşılığı tutarları yazılacaktır.

657 sayılı Kanunun 26/6/1984 tarih ve 241 sayılı KHK ile değişik 154 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, katsayı değişiminin aylıklarda artış sayılmayacağı hükmüne bağlandığından katsayı değişiklikleri sebebiyle meydana gelen artışlardan %100 artış farkı kesilmeyecektir.

c) Genel Sağlık Sigortası Primi

Her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının %12'si oranında, sigortalıların Kurumlarınca karşılanacak genel sağlık sigortası primi tutarı yazılacaktır.

4.2.7.2 Diğer Kesintiler

a) Geçmiş Hizmet Borçlanması

Sigortalının talebi üzerine 5434 sayılı Kanunun ilgili maddelerine istinaden borçlandırılan hizmetine ait borç tahakkuk tutarının, her ay ilgilinin %16 oranındaki emekli keseneği tutarı kadar geçmiş hizmet borçlanması kesilerek yatırılacak miktar yazılacaktır.

b) Aylık Kesim Cezası/İnzibati Para Cezası

İştirakçinin aylıktan kesme cezası alması halinde, tahsil edilen ceza tutarı yazılacaktır.

c) Terfi Farkları/İntibak Tashihi

İştirakçinin yeni bir hizmetinin intibakında değerlendirilmesi veya normal terfisinin zamanında yapılamaması nedeniyle eski intibakı ile yeni intibakı arasındaki farkların hesaplanarak yatırılması gereken miktar yazılacaktır.

4.2.8- Ay İçerisinde Göreve Başlama ve Ayrılma

Belgenin ait olduğu ay içinde göreve başlayan veya ayrılan iştirakçi bulunması halinde, göreve başlama ve görevden ayrılma tarihleri yazılarak sebep bölümüne Yönetmeliğin 9-A nolu ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesinin arka sayfasında açıklanan kodlamalardan uygun olan kod girilecektir.

4.3- Kanunun 4 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar Yönünden Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Kuruma Verilme Şekli ve Süreleri

4.3.1- Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin İnternet Ortamında Kuruma Gönderilmesi

4.3.1.1- Zorunluluk

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran kamu idareleri (işverenler) asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesini internet ortamında Kuruma göndermekle zorunlu olup, bu yükümlülüğün kağıt ortamında yerine getirilmesi halinde bu belgeler işleme konulur. Ancak yasal süresi içinde veya yasal süresi dışında kağıt ortamında verilen belgeler ile yasal süresi dışında internet ortamında verilen belgeler için Kanunun 102 nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanır.

4.3.1.2- Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin İnternet Ortamında Gönderilmesi

Kamu idareleri çalıştırdıkları sigortalılara ait aylık prim ve hizmet belgelerini www.sgk.gov.tr web sayfasında “e-sgk” bölümünde bulunan “Kesenek Bilgi Sistemi”nden internet ortamında Kuruma göndereceklerdir.

Aylık prim ve hizmet belgesini internet üzerinden Kuruma gönderecek olan kamu idarelerinin asıl veya ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin Kuruma gönderilmesi gereken yasal süresinin son günü saat 23.59'a kadar göndermeleri gerekmektedir.

4.3.2- Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Kuruma Verilme Süresi

Kanuna göre ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran işverenler, bir ay içinde çalıştırdığı sigortalılara ilişkin örneği Yönetmelik ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesini en geç maaş ödemelerinin yapılması gereken tarihi takip eden 10 uncu günü saat 23.59'a kadar e-sigorta kanalı ile Kuruma göndermekle yükümlüdür. Buna göre, bu işverenler, söz konusu belgeleri;

a) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 25'inci günü sonuna kadar,

b) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 11'inci günü sonuna kadar,

c) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 25'inci günü sonuna kadar,

d) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 11'inci günü sonuna kadar,

e) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ay içerisinde çalıştıktan sonra alan aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları için, maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 25 inci günü sonuna kadar,

her bir maaş ödeme dönemi için ayrı ayrı Kuruma vermekle yükümlüdür. Son günün resmi tatile rastlaması durumunda aylık prim ve hizmet belgeleri bu günü izleyen ilk günü sonuna kadar gönderilecektir.

Örnek- (A) Kamu idaresince, 4 ayrı maaş ödeme dönemine ait sigortalı çalıştırıldığı varsayıldığında, bu kamu idaresince 2012/Mayıs ayına ilişkin asıl mahiyetteki veya ek nitelikteki,

a) 15/5/2012-14/6/2012 ayına ait ücretleri 15/5/2012 tarihinde peşin ödenen sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin, 25/5/2012 günü sonuna kadar,

b) 1/5/2012-31/5/2012 ayına ait ücretleri 1/5/2012 tarihinde peşin ödenen sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin, 11/5/2012 günü sonuna kadar,

c) 15/5/2012-14/6/2012 ayına ait ücretleri 15/6/2012 tarihinde çalıştıktan sonra ödenen sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin, 25/6/2012 günü sonuna kadar,

d) 1/5/2012-31/5/2012 ayına ait ücretleri 1/6/2012 tarihinde çalıştıktan sonra ödenen sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin, 11/6/2012 günü sonuna kadar,

Kuruma gönderilmesi zorunludur.

Örnek- (A) Kamu idaresinde, 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun hükümlerine göre sözleşmeli olarak çalıştırılan ve her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaş ödemeleri çalışılan ay sonuçlarının il sağlık müdürlüklerine bildiriminden itibaren onbeş gün içinde yapılan aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının, 1/5/2012-31/5/2012 tarihleri arası ücretlerinin 13/6/2012 tarihinde (1/6/2012 tarihinden itibaren onbeş gün içinde) çalıştıktan sonra ödendiği varsayıldığında, Mayıs dönemine ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin, en geç 25/6/2012 günü sonuna kadar Kuruma gönderilmesi gerekmektedir.

4.3.3- Sonradan Verilen Aylık Prim ve Hizmet Belgeleri

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen sigortalılar için;

Kanuni düzenleme veya Bakanlar Kurulu Kararı ile enflasyon farkı veya başka ad altında geriye yönelik olarak yapılan ödemelere ilişkin, ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlayarak onuncu günün sonuna kadar verilen ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgeleri,

Görevden uzaklaştırılması veya görevine son verilmesine rağmen idari tasarrufla ya da yargı kararı ile görevlerine iade edilenler için geriye yönelik olarak ödenen aylık, ücret veya tahsisata ilişkin, ödemenin yapıldığı tarihi takip eden günden başlayarak onuncu günün sonuna kadar verilen ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgeleri,

yasal süresi içerisinde verilmiş kabul edilecektir.

Operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumu belgelemeleri kaydıyla yasal süresi dışında verilen belgeler süresinde verilmiş sayılacaktır.

Operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumları belgelendirilmek kaydıyla, bu birliklerde görev yapan sigortalılara ait aylık prim ve hizmet belgeleri, askeri birliğin görev yerine döndüğü tarihi takip eden günden başlamak üzere onuncu günün sonuna kadar Kuruma verilmesi halinde yasal süresinde verilmiş sayılacaktır.

Aylık veya ücretleri Maliye Bakanlığının vizesine tabi olması sebebiyle ödenmesine sonradan karar verilen personel için vizenin gecikmesine bağlı olarak yasal süresi dışında, ancak, vize işleminin gerçekleştiğine ilişkin yazının ilgili idareye tebliğ tarihinden, başlamak üzere onuncu günün sonuna kadar verilen aylık prim ve hizmet belgeleri yasal süresi içerisinde verilmiş sayılacaktır.

4.4- Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar Yönünden Primlerin Ödenme Süreleri ve Usulleri

Kamu idareleri, 2008/Ekim ayı başından itibaren Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olanların primleri ile Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların keseneklerini, karşılıklarını ve %100 artış farklarını,

a) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

b) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 15 inci günü sonuna kadar,

c) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

d) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın 15 inci günü sonuna kadar,

e) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ay içerisinde çalıştıktan sonra alan aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

Kuruma ödemek zorundadırlar.

Örnek - (A) Kamu idaresinin, 4 ayrı maaş ödeme dönemine ait sigortalı çalıştırdığı varsayıldığında, bu kamu idaresince 2012/Mayıs ayına ait primlerin/keseneklerin,

a) 15/5/2012-14/6/2012 ayı maaşları 15/5/2011 tarihinde peşin ödenen sigortalılar için en geç 31/5/2012 günü sonuna kadar,

b) 1/5/2012-31/5/2012 ayı maaşlarını 1/5/2012 tarihinde peşin alan sigortalılar için en geç 15/5/2012 günü sonuna kadar,

c) 15/5/2012-14/6/2012 ayı maaşını 15/6/2012 tarihinde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için 30/6/2012 tarihinin hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle en geç 2/7/2012 günü sonuna kadar,

d) 1/5/2012-31/5/2012 ayı maaşlarını 1/6/2012 tarihinde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için en geç 15/6/2012 günü sonuna kadar,

e) 1/5/2012-31/5/2012 ayı maaşlarını Haziran ayı içerisinde çalıştıktan sonra alan aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları için 30/6/2012 tarihinin hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle en geç 2/7/2012 günü sonuna kadar,

Kurum adına prim tahsilatı yapan banka şubelerine yatırmak zorundadır.

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı olanlar için yasal düzenleme veya Bakanlar Kurulu kararı ile geriye yönelik olarak ödenmesine karar verilen aylık, ücret veya tahsisata ait olmak kaydıyla tahakkuk ettirilecek primler ödeme gününü takip eden günden başlamak üzere 15 inci günün sonuna kadar ödenen sigorta primleri,

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı olanlardan görevden uzaklaştırılması veya görevine son verilmesine rağmen idari tasarrufla ya da yargı kararı ile görevlerine iade edilenler için geriye yönelik olarak ödenen aylık, ücret veya tahsisata ait tahakkuk ettirilecek primler ödemenin yapıldığı tarihi takip eden 15 inci günün sonuna kadar ödenen sigorta primleri,

Operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumunu belgelemeleri kaydıyla yasal süresi dışında vermiş oldukları prim belgelerine ilişkin sigorta primlerinin askeri birliğin görev yerine döndüğü tarihi takip eden günden başlayarak 15 inci günün sonuna kadar ödenen sigorta primleri,

Aylık veya ücretleri Maliye Bakanlığının vizesine tabi olması sebebiyle ödenmesine sonradan karar verilen personel için vizenin gecikmesine bağlı olarak yasal süresi dışında, ancak, vize işleminin gerçekleştiğine ilişkin yazının ilgili idareye tebliğ tarihinden, başlamak üzere 15 inci günün sonuna kadar ödenen sigorta primleri, yasal süresi içerisinde ödenmiş kabul edilir ve yukarıda belirtilen süre içinde ödenirse ayrıca gecikme cezası ile gecikme zammı alınmaz.

Prim ödeme süresinin son gününün hafta sonu veya resmi tatil gününe denk gelmesi halinde primlerin/keseneklerin takip eden ilk iş günü sonuna kadar ödenmesi halinde yasal süresi içerisinde ödenmiş kabul edilir.

4/10/1987 tarih ve 19949 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Devlet Memurları ile Diğer Kamu Görevlilerinin Aylıklarının Ödeme Zamanının Değiştirilmesine Dair 9/9/1987 tarihli ve 289 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair 28/9/1988 tarihli ve 3472 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde, aylıklarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre almakta bulunan Devlet Memurları ile diğer kamu görevlilerinin (sözleşmeli statüdeki personel dahil) aylık veya sözleşme ücretlerinin ilkinin 15 Ekim 1987 tarihinde olmak üzere her ayın 15'inde ödeneceği, Devlet Memurları ile diğer kamu görevlilerine ilişkin kanunlarda yer alan "aybaşı" ibarelerinin "ayın 15'i" olarak uygulanacağı, hükmüne bağlanmıştır.

Bu hükümler uyarınca, aylıklarının 657 sayılı Kanun hükümlerine göre alan devlet memurları ile diğer kamu görevlilerine (sözleşmeli statüdeki personel dahil) her ayın 15'inde aylık ödemesi yapılması gerekmekte olduğundan aylık, ücret veya tahsisatın ödeme günü olarak ayın 15'i kabul edilecektir.

Buna göre, Bakanlar Kurulu kararı ile kamu idarelerinde çalışan devlet memurlarının maaş ödemelerinin avans olarak erken ödenmesi halinde veya maaş ödeme günü olan ayın 15'inin resmi tatil veya hafta sonuna denk gelmesi veya maaşların herhangi bir nedenle geç ödenmesi durumu maaş ödeme gününü değiştirmeyeceğinden primlerin/keseneklerin maaş ödeme günü olan ayın 15'inin içinde bulunduğu ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir.

4.5- Kanunun Geçici 4 üncü Maddesi Gereğince Emekli Kesenek ve Kurum Karşılıkları 5434 sayılı Kanunun Mülga Hükümlerine Göre Tespit Olunanlar Yönünden Aylıksız İzinli Sayılan Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Primlerinin Ödenme Şekli ve Süresi

4.5.1- Prim Ödeme Yükümlülükleri

Aylıksız izinli sayılan kamu personelinin genel sağlık sigortası primleri;

— Personel mevzuatı uyarınca aylıksız izinli sayılanlar ile 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu uyarınca aylıksız izinli sayılanların aylıksız izinli sayıldıkları sürede genel sağlık sigortası primleri aylıksız izinli sayıldıkları kurumlarınca,

— Kurumlarından aylıksız izinli sayılarak başka bir kamu kurum ve kuruluşunda kuruluş kanunları uyarınca görev alanların genel sağlık sigortası primleri ise fiilen görev yaptıkları kamu kurum ve kuruluşlarınca,

— Muvazzaf askerlik görevi nedeniyle Kurumlarından aylıksız izinli sayılanların bakmakla yükümlü olduğu kişilerinin bulunması halinde genel sağlık sigortası primleri aylıksız izinli sayıldıkları kurumlarınca, aylıksız izin için tanınan sürelerde ödenir.

4.5.2- Genel Sağlık Sigortası Primlerinin Hesaplanması

Personel mevzuatı uyarınca aylıksız izinli sayılanların ve muvazzaf askerlik görevi nedeniyle kurumlarından aylıksız izinli sayılanlardan bakmakla yükümlü olduğu kişileri bulunanların genel sağlık sigortası primleri, aylıksız izine ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas derece, kademe, ek gösterge ve kıdem hizmet süresi ve primin ait olduğu ayda geçerli olan kamu personelinin maaşlarının hesabında esas tutulan katsayı rakamı ve taban aylık tutarına göre hesap edilecek emekli keseneğine esas aylık tutarı üzerinden % 12 oranında tahakkuk ettirilerek tamamı aylıksız izinli sayıldıkları kurumlarınca ödenir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu uyarınca aylıksız izinli sayılanların genel sağlık sigortası primleri, görevli oldukları sendikaları tarafından emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları ödenen sürelerinin de emekli keseneğine esas aylık ve kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi suretiyle bulunacak emekli keseneğine esas aylık tutarları üzerinden % 12 oranında tahakkuk ettirilerek, tamamı aylıksız izinli sayıldıkları kurumlarınca ödenir.

4.5.3- Genel Sağlık Sigortası Prim Belgelerinin Gönderilme Şekli, Süresi ve Ödenmesi

Aylıksız izine ayrılan kamu personelinin genel sağlık sigortası primine ait prim belgelerinin gönderilme şekli, süresi ve primlerin ödenmesi, personelin ücretsiz izine ayrıldığı tarihteki aylık ödenme zamanı dikkate alınarak Tebliğin 4 numaralı bölümü altında belirtilen şekilde gerçekleştirilir.

4.5.4- Geçiş Hükümleri

Prim ödeme yükümlüsü olan kamu idareleri, aylıksız izinli sayılan kamu personellerinin 2010 yılı Ocak ve Şubat aylarına ait genel sağlık sigortası prim belgelerini 25/3/2010 tarihine kadar Kuruma vermeleri ve muhteviyatı prim tutarlarını da aynı süre içinde ödemeleri halinde, söz konusu aylara ilişkin yükümlülüklerini yasal süresi içinde yerine getirmiş sayılır.

Aylıksız izinli sayılan kamu personelinin 2010 yılı Ocak ve Şubat aylarına ait genel sağlık sigortası prim belgelerinin 25/3/2010 tarihine kadar Kuruma verilmemesi halinde Kanunun 102 nci maddesi uyarınca idari para cezası, muhteviyatı primlerinin aynı süre içinde ödenmemesi halinde ise aynı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.

4.5.5- Açığa Alınma veya Görevine Son Verilme Sonrası Görevlerine Tekrar İade Edilenlerin Genel Sağlık Sigortası Primleri

Görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözüaltına alınanlardan kanunları gereğince tam veya eksik aylığa müstahak bulunanların genel sağlık sigortası primleri, emeklilik keseneğine esas aylıklarının yarısı üzerinden tahakkuk ettirilerek Kuruma ödenir.

Kanunlarına göre sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananlardan ise birinci paragrafta belirtilen süreler için emeklilik keseneğine esas aylık veya ücretlerinin tamamı üzerinden genel sağlık sigortası primlerinin alınması gerektiğinden, daha önce emeklilik keseneğine esas aylıklarının yarısı üzerinden tahakkuk yapılması nedeniyle eksik tahakkuk ettirilmiş olan genel sağlık sigortası primlerinin, ilgili aydaki emeklilik keseneğine esas aylıklarının yarısı üzerinden ilave tahakkuklarının yapılarak, karşılığı primlerinin bu süreler için emekli keseneği ve kurum karşılıkları ile birlikte Kuruma ödenmesi gerekmektedir.

Görevine son verilenlerden daha sonra yargı kararı ile görevlerine tekrar iade edilenlerin, görevine son verildiği tarihten görevine tekrar başladığı tarihe kadar olan emekli kesenek ve kurum karşılıkları ile birlikte genel sağlık sigortası primi de tahakkuk ettirilerek Kuruma ödenir.

4.5.6- Kanunun Yürürlüğe Girdiği Tarihten Sonra 4 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında İlk Defa Sigortalı Olanlar Yönünden Aylıksız İzinli Sayılan Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Primlerinin Ödenme Şekli ve Süresi

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten (2008 yılı Ekim ayı başından) sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı sayılanlardan aylıksız izinli sayılan kamu personelinin genel sağlık sigortası primleri;

a) Personel mevzuatı uyarınca aylıksız izinli sayılanlar ile 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu uyarınca aylıksız izinli sayılanların bakmakla yükümlü olunan kişileri olup olmadığına bakılmaksızın bir yıl süreyle sınırlı olacak şekilde,

b) Muvazzaf askerlik görevi nedeniyle Kurumlarından aylıksız izinli sayılanların (Yedek subay okulu öğrencilik süreleri dahil) bakmakla yükümlü olduğu kişilerinin bulunması halinde bir yıllık süre sınırı uygulanmaksızın, aylıksız izinli oldukları süreler için aylıksız izinli sayıldıkları kurumlarınca ödenir.

Genel sağlık sigortası primleri 82 inci maddede belirtilen prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla primin ilişkin olduğu aydaki kamu personelinin maaşlarının hesabında esas tutulan katsayı rakamı ve taban aylık tutarına göre tespit edilecek aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden %12 oranında hesap edilir.

Aylıksız izne ayrılan kamu personelinin genel sağlık sigortası primine ait prim belgelerinin gönderilme şekli, süresi ve primlerin ödenmesi, personelin ücretsiz izine ayrıldığı tarihteki aylık ödenme zamanı dikkate alınarak Tebliğin 4 numaralı bölümü altında belirtilen şekilde gerçekleştirilir.

4.6- Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlara İlişkin Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgelerinin Gönderilmesi ve Primlerin Ödenmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran kamu idareleri asıl veya ek nitelikteki fiili hizmet süresi zammı prim belgesini, "www.sgk.gov.tr" web sayfasında "e-sgk" bölümünde bulunan "Kesenek Bilgi Sistemi"nden internet ortamında Kuruma göndermekle zorunlu olup, bu yükümlülüğün yasal süresi içinde veya yasal süresi dışında kâğıt ortamında yerine getirilmesi halinde bu belgeler işleme konulur, ancak Kanunun 102 nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanır.

Aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerini internet ortamında Kuruma gönderecek olan kamu idarelerinin asıl veya ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin Kuruma gönderilmesi gereken yasal süresinin son günü saat 23.59'a kadar göndermeleri gerekmektedir.

4.6.1- Kanunun Yürürlüğe Girdiği Tarihten Sonra 4 üncü Maddenin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında İlk Defa Sigortalı Olanlar Yönünden

4.6.1.1- Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesinin Kuruma Verilme Süresi

Kanuna göre ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında görev yapan sigortalıları çalıştıran işverenler, bir ay içinde çalıştırdığı sigortalılara ilişkin, Yönetmelik ekinde yer alan Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi'ni

a) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş döneminin bittiği güne ait ayın 14'ünden ayın son gününe kadar,

b) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, ait olduğu ayın sonundan itibaren on beşinci günün sonuna kadar,

c) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

d) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın on beşinci günü sonuna kadar,

her bir maaş ödeme dönemi için ayrı ayrı Kuruma vermekle yükümlüdür. Son günün resmi tatile rastlaması durumunda aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgeleri bu günü izleyen ilk iş günü sonuna kadar Kuruma gönderilecektir.

Örnek- Kamu idaresince, 4 ayrı maaş ödeme dönemine ait sigortalı çalıştırıldığı varsayıldığında, bu kamu idaresince 2012/Mart ayına ilişkin asıl nitelikteki aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinin;

-15/03/2012-14/04/2012 ayı ücretlerini 15/03/2012 tarihinde peşin alan sigortalılar için 30/04/2012 günü sonuna kadar,

-01/03/2012-31/03/2012 ayı ücretlerini 01/03/2012 tarihinde peşin alan sigortalılar için, 15/04/2012 gününün hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle 16/04/2012 günü sonuna kadar,

-15/03/2012-14/04/2012 ayı ücretlerini 15/04/2012 tarihinde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için 30/04/2012 günü sonuna kadar,

-01/03/2012-31/03/2012 ayı ücretlerini 01/04/2012 tarihinde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için 15/04/2012 gününün hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle 16/04/2012 günü sonuna kadar,

Kuruma gönderilmesi gerekmektedir.

Ancak, operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumları belgelendirilmek kaydıyla, bu birliklerde görev yapan sigortalılara ait fiili hizmet süresi zammı prim belgeleri, askeri

birliğin görev yerine döndüğü tarihi takip eden günden başlamak üzere 15 inci günün sonuna kadar Kuruma verilmesi halinde yasal süresinde verilmiş sayılacaktır.

4.6.1.2- Primlerin Ödenme Süresi

Kamu idareleri, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olanlardan Kanununun 40 ıncı maddesi kapsamında görev yapan sigortalıların fiili hizmet süresi zammı primlerini;

a) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş döneminin bittiği güne ait ayın 14'ünden ayın son gününe kadar,

b) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, ait olduğu ayın sonundan itibaren on beşinci günün sonuna kadar,

c) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

d) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın on beşinci günü sonuna kadar,

Kuruma ödemek zorundadırlar.

Ancak, operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumu belgelemeleri kaydıyla yasal süresi dışında vermiş oldukları fiili hizmet süresi zammı prim belgesinde belirtilen fiili hizmet süresi zammı primleri, askeri birliğin görev yerine döndüğü tarihi takip eden günden başlayarak 15 inci günün sonuna kadar ödenirse yasal süresi içerisinde ödenmiş kabul edilir.

Örnek - Kamu idaresince 15/03/2012-14/04/2012 ayı maaşları 15/03/2012 tarihinde peşin ödenen sigortalıların 2012 yılı Mart ayına ait fiili hizmet süresi zammı primleri, maaş döneminin son günü olan 14/04/2012 tarihinden Nisan ayının son günü olan 30/04/2012 kadar ödenmesi gerekmektedir.

Örnek- Kamu idaresince 01/03/2012-31/03/2012 ayı maaşları 01/03/2012 tarihinde peşin ödenen sigortalıların 2012 yılı Mart ayına ilişkin fiili hizmet süresi zammı primleri, maaş döneminin son günü olan 31/03/2012 tarihinden Nisan ayının 15'i sonuna kadar yatırılması gerekmektedir. Birlikte, anılan tarih Pazar gününe denk geldiğinden 16/04/2012 günü sonuna kadar yatırılması gerekmektedir.

Prim ödeme süresinin son gününün hafta sonu veya resmi tatil gününe denk gelmesi halinde fiili hizmet süresi zammı primi, takip eden ilk iş günü sonuna kadar ödenmesi halinde yasal süresi içerisinde ödenmiş kabul edilir.

4.6.1.3- Sonradan Verilen Ek Nitelikteki Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgelerinin Kuruma Verilme ve Primlerin Ödenme Süresi

Ek mahiyetteki aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgesi, sigortalıların geçmiş ay/aylara ilişkin fiili hizmet süresi zamları ve prim tutarları ile bu kapsamda geçen çalışmalara ilişkin bilgileri kapsayacak şekilde;

-Kanuni düzenleme veya Bakanlar Kurulu Kararı ile katsayı farkı, enflasyon farkı veya başka ad altında geriye yönelik olarak yapılan ödemelere ilişkin fiili hizmet süresi zammı primleri,

-Görevden uzaklaştırılması veya görevine son verilmesine rağmen idari tasarrufla ya da yargı kararı ile görevlerine iade edilenler için geriye yönelik olarak ödenen aylık, ücret veya tahsisata ilişkin fiili hizmet süresi zammı primleri,

-Kamu idaresinin tüm personelinin cari aya ait aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgesi süresi içinde gönderildikten sonra, nakil, açıktan atama, ücretsiz izin veya askerlik sonrası göreve başlama vb. durumlarda, atama onayının sonradan gelmesi veya sigortalının göreve geç başlaması nedeniyle sonradan ödenen aylık veya ücretlere ilişkin fiili hizmet süresi zammı primleri,

-Geçmişe dönük yapılan terfi işlemi sonucu yapılan ödemelerin prime esas kazançları üzerinden alınacak fiili hizmet süresi zammı primleri,

-Prime esas kazanç tutarları veya prim ödeme gün sayıları eksik hesap edilenlerin, eksik hesaplanan prim esas kazanç tutarları veya prim ödeme gün sayıları üzerinden alınacak fiili hizmet süresi zammı primleri,

-Mahkeme kararıyla geriye yönelik çalışmalarından dolayı yararlandırıldığı fiili hizmet süresi zammına ait primleri,

-Asaleti tasdik olunan emniyet mensuplarının, adaylık sürelerine ilişkin olarak geçmişe dönük hesap edilecek fiili hizmet süresi zammı primleri, için düzenlenecektir.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı geçmişe yönelik olarak düzenlenecek ek mahiyetteki fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinin, aylık, ücret veya tahsisatın ödemesinin yapıldığı tarihi takip eden günden başlayarak 15 inci günün sonuna kadar, mahkeme kararıyla fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmasına karar verilenler için mahkeme kararının ilgili kuruma tebliğ edildiği tarihi takip eden günden başlayarak 15 inci günün sonuna kadar, asaleti tasdik olunan emniyet mensuplarının adaylık sürelerine ilişkin geçmişe dönük olarak hesap edilecek fiili hizmet süresi zammı primleri ise asaletin tasdik edildiğinin ilgiliye tebliğ edildiği tarihi takip eden günden başlayarak 15 inci günün sonuna kadar Kuruma verilecek ve muhteviyatı prim tutarları aynı sürelerde ödenecektir..

4.6.1.4- Görevden Uzaklaştırılan, Görevi İle İlgili Olsun veya Olmasın Herhangi Bir Suçtan Tutuklanan veya Gözaltına Alınanlardan, Kanunları Gereğince Eksik Aylığa Müstahak Bulunanların Fiili Hizmet Süresi Zammı Primleri

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına giren sigortalılardan Türk Silahlı Kuvvetlerinde, emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışan sigortalılar için; görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan, kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunanların prime esas kazançlarının yarısı; kanunlarına göre bu müddetler için sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananların aylıklarının ödenmesi halinde, prime esas kazançlarının tamamı üzerinden fiili hizmet süresi zammı primi alınacaktır. Prime esas kazançların yarısı üzerinden fiili hizmet süresi zammı primi alınanların fiili hizmet süresi zammı, faydalandırıldığı sürenin yarısı olarak hesap edilecektir. Buna göre, açığa alınan veya tutuklananların aylıklarının 2/3 oranında ödenmesine karşın fiili hizmet süresi zammı primleri, tam prime esas kazancın yarısı üzerinden alınacaktır. Görevlerine sonradan iade edilerek tam aylığa hak kazanan ve kalan 1/3 maaşları ödenenlerin ise tam prime esas kazancının kalan yarısı üzerinden fiili hizmet süresi zammı primi alınacaktır.

4.6.2- Kanunun Geçici 4 üncü Maddesi Kapsamında Olan Sigortalılar Yönünden

Kanunun geçici 4 üncü maddesi ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlardan, Kanunun 40 ıncı maddesi uyarınca fiili hizmet süresi zammına hak kazananların kesenek ve karşılıkları hakkında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca işlem yapılacağı hükmüne bağlandığından, bu kapsamda olanların fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılıklarının tahakkuku 5434 sayılı Kanuni hükümlerine göre yapılacaktır,

Bu kapsamda çalışması olanlar için fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinin ilişkin olduğu yıla ilişkin fiili hizmet süresi zamları, kesenek ve karşılık tutarları ile bu kapsamda geçen çalışmalara ilişkin bilgileri içerecek şekilde yıllık olarak düzenlenerek www.sgk.gov.tr web sayfasında "e-sgk" bölümünde bulunan "Kesenek Bilgi Sistemi"nden internet ortamında Kuruma gönderilmesi gerekmektedir.

Süresi içerisinde gönderilmeyen fiili hizmet zammı belgeleri hakkında Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası, süresi içerisinde ödenmeyen kesenek ve karşılık tutarları hakkında ise 89 uncu maddeye göre gecikme cezası ve zammı uygulanır.

4.6.2.1- Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesinin Kuruma Gönderilme Süresi

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınan sigortalıların çalıştıran kamu idareleri, bir yıl içinde çalıştırdığı sigortalılara ilişkin örneği Yönetmelik ekinde yer alan Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesini, ait olduğu yılı takip eden 3 ay içerisinde (31 Mart günü saat 23:59'a kadar) Kuruma göndereceklerdir.

Mart ayının son gününün tatile rastlaması durumunda, söz konusu belgeler bu günü izleyen ilk iş günü sonuna kadar Kuruma verildiği takdirde yasal süresi içerisinde verilmiş sayılacaktır.

Ancak, sigortalının yıl içinde herhangi bir nedenle işten ayrılması halinde Aralık ayı beklenmeden fiili hizmet süresi zammına ait kesenek ve kurum karşılık tutarları ve buna ait prim belgeleri sigortalının işten ayrıldığı tarih ve maaş ödeme tarihi dikkate alınmak suretiyle,

- Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş döneminin bittiği güne ait ayın 14'ünden ayın son gününe kadar,
- Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, ait olduğu ayın sonundan itibaren on beşinci günün sonuna kadar,
- Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,
- Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın on beşinci günü sonuna kadar

Kuruma gönderilecektir.

Örnek- 15/03/2012-14/04/2012 tarihleri arasındaki Mart ayı maaşı 15/03/2012 tarihinde peşin ödenen bir sigortalının 20/03/2012 tarihinde görevinden ayrılması halinde bu sigortalının 15/01/2012-20/03/2012 tarihleri arasındaki süreye ilişkin fiili hizmet zammı prim belgesinin maaş döneminin son gününe (14/04/2012) ait ay olan Nisan ayının sonuna kadar (30/04/2012) gönderilmesi gerekmektedir.

Örnek- 01/04/2012-30/04/2012 tarihleri arasındaki Nisan ayı maaşı 01/04/2012 tarihinde peşin ödenen bir sigortalının 18/04/2012 tarihinde görevinden ayrılması halinde bu sigortalının 01/01/2012-18-04/2012 tarihleri arasındaki süreye ilişkin fiili hizmet zammı prim belgesinin, Nisan ayının sonundan itibaren on beşinci günün sonu olan 15/05/2012 tarihinde kadar gönderilmesi gerekmektedir.

4.6.2.2- Fiili Hizmet Süresi Zammı Kesenek ve Karşılık Tutarlarının Ödenme Süresi

Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında bulunan sigortalının, yıl içerisinde Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen işyerlerinde ve işlerde fiilen çalıştığı gün sayısına göre anılan maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak tespit edilen gün sayısına göre yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylık tutarının % 36'sı (%16

kesenek ve %20 karşılık toplamı) oranında fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık tutarı tahakkuk ettirilerek tamamı işverenler tarafından ait olduğu yılı takip eden ilk üç ay içerisinde ödenecektir.

Örnek- Kamu idaresince 15/01/2012-14/01/2013 dönemini kapsayan 2012 yılı fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık tutarlarının en geç 01/04/2013 tarihine kadar, (31/03/2013 tarihinin hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle) ödenmesi gerekmektedir.

Sigortalının ilgili yıldaki fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık tutarının hesabında sigortalının yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylık tutarına göre önce bir aylık (30 günlük) fiili hizmet süresi zammı tutarı tespit edilerek, bulunan rakam ilgiliye o yılda verilen fiili hizmet süresi zammı gün sayısı ile çarpılarak 30 güne bölünür ve o yılda gönderilecek fiili hizmet süresi zammı kesenek karşılık tutarı bulunur.

Örnek- 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilecek işlerde çalışan sigortalının, 2011 yılının son ayındaki emekli keseneğine esas aylığı 1.400,00 TL, fiili hizmet süresi zammınının 39 gün olması halinde, Kuruma gönderilmesi gereken 2011 yılı fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık tutarı; $(1400 \times 0,36) \times 39 / 30 = 655,20$ TL olur.

4.6.2.3- Sonradan Verilen Ek Nitelikteki Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Belgelerinin Kuruma Verilme, Kesenek ve Karşılık Tutarlarının Ödenme Süresi

Bu kapsamda çalışan sigortalılara ait ek mahiyetteki fiili hizmet süresi zammı belgeleri hakkında “4.6.1.3 Sonradan verilen ek nitelikteki aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinin Kuruma verilme ve primlerin ödenme süresi” başlıklı bölümünde açıklanan hususlara göre işlem yapılacaktır.

4.6.2.4-Görevden Uzaklaştırılan, Görevi İle İlgili Olsun veya Olmasın Herhangi Bir Suçtan Tutuklanan veya Gözaltına Alınanlardan, Kanunları Gereğince Eksik Aylığa Müstahak Bulunanların Fiili Hizmet Süresi Zammı Primleri

Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki sigortalılardan Türk Silahlı Kuvvetlerinde, emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışan sigortalılar için; görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan, kanunları gereğince eksik aylığa müstahak bulunanların açıkta geçen sürelerdeki fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık tutarlarının yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylık tutarının yarısı; kanunlarına göre bu müddetler için sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananların aylıklarının ödenmesi halinde ise, emekli keseneğine esas aylıklarının tamamı üzerinden fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılığı alınacaktır.

Emekli keseneğine esas aylıklarının yarısı üzerinden fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık alınanların fiili hizmet süresi zammı, faydalandırıldığı sürenin yarısı olarak hesap edilecektir.

Buna göre, açığa alınan veya tutuklananların aylıklarının 2/3 oranında ödenmesine karşın fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılıkları emekli keseneğine esas aylık tutarının yarısı üzerinden alınacaktır. Görevlerine sonradan iade edilerek tam aylığa hak kazanan ve kalan 1/3 maaşları ödenenlerin ise yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylığının kalan yarısı üzerinden fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılığı alınacaktır.

4.7- Kanunun Geçici 4 üncü Maddesi Kapsamında Olan Sigortalılar Yönünden İtibari Hizmet Süresi Zammından Yararlananların Kuruma Bildirilmesi ve Primlerin Ödenmesi

5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerden itibari hizmet süresi almaya müstahak olanları çalıştıran işverenlerce, sigortalının her yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylığına göre düzenlenecek olan ve Yönetmelik ekinde yer alan “Yıllık İtibari Hizmet Süresi Prim Belgesinin” ait olduğu yılın sonundan itibaren üç ay içinde (31 Mart tarihine kadar) “www.sgk.gov.tr” web sayfasında “e-sgk” bölümünde bulunan “Kesenek Bilgi Sistemi”nden elektronik (internet) ortamda Kuruma gönderilmesi ve muhteviyatı kesenek ve karşılık tutarının da aynı sürede ödenmesi zorunludur.

5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin itibari hizmet süresine ait emekli keseneği ve kurum karşılığı, Kanunun geçici 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca sigortalının yıl içinde yararlandırılacağı itibari hizmet süresinin her 30 günü için o yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylık toplamının %36’sı üzerinden hesaplanacak olup, hesaplanacak kesenek ve kurum karşılığı tutarının tamamı Kurumunca, yukarıda belirlenen süre içinde ödenecektir.

İtibari hizmet süresi belgelerinin süresi içerisinde gönderilmemesi halinde 102 nci madde uyarınca idari para cezası, itibari hizmet süresi kesenek ve karşılık tutarlarının süresi içerisinde ödenmemesi halinde 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.

Kanunun yürürlüğe girdiği Ekim-2008 tarihten önceki dönemlere ilişkin olup, gönderilmeyen kesenek karşılık tutarları olması durumunda ise 5434 sayılı Kanunun mülga 17 nci maddesinde belirtilen gecikme faizi uygulanacaktır.

5- SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİNİN ÖDENME ŞEKLİ VE SÜRESİ

Yaşlılık/emeklilik aylığı almakta olanlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında (tarımsal faaliyetlerde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışma hariç) çalışmaya başlayanlar, aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunmaları halinde yaşlılık/emeklilik aylıklarının ödenmesine devam edilir. Bunlardan almakta oldukları aylıklarının % 15’i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. Yaşlılık/emeklilik aylığından kesilecek olan bu tutar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara, ilgili yılın Ocak ayında ödenen en

yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamaz. Aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilen sigortalılardan ayrıca kısa vadeli sigorta kolları primi alınmaz.

Kanundan önce iştirakçi veya sigortalı olanlar, yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlar ve 1/10/2008 tarihinden sonra da sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmaya devam edenlerden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanların prime esas kazançları üzerinden, kısa vadeli sigorta kolları prim oranına % 30 oranı eklenmek suretiyle sosyal güvenlik destek primi kesilir. % 30 oranının dörtte biri sigortalı, dörtte üçü işveren hissesidir. Bu kapsamda sayılan kişilerden sosyal güvenlik destek primine tabi olanların prim ödeme yükümlüsü bunların işverenleridir. Sosyal güvenlik destek primi, ait olduğu ay/dönemi takip eden ay/dönemin sonuna kadar Kuruma ödenir. Bu sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi, Tebliğin 2.1- Aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenmesi bölümünde belirtildiği şekilde düzenlenir ve 2.2- Aylık prim ve hizmet belgelerinin Kuruma verilmesi bölümünde açıklanan süre ve şekilde verilir.

Kanundan önce iştirakçi veya sigortalı olanlar, yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlar ve 1/10/2008 tarihinden sonra da sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmaya devam edenlerden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında (tarımsal faaliyetlerde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışma hariç) çalışmaya başlayanlar hakkında, bu maddenin birinci fıkrasında yazılan hükümler uygulanır. Bu durumda yukarıda belirtilen % 15'lik oran, 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren % 12, takip eden her yılın Ocak ayında bir puan artırılarak % 15'i geçmeyecek şekilde uygulanır.

Harp malûlleri ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylıkları hesaplanarak ödenen veya asayiş ve güvenliğin sağlanması ile ilgili kanunlara göre vazife malûllüğü aylığı almakta iken; 1/10/2008 tarihi itibarıyla çalışmaya devam edenler ile sonradan Kanuna tabi çalışmaya başlayacaklar için sosyal güvenlik destek primi uygulanmaz.

6- PRİM BORÇLARININ KATMA DEĞER VERGİSİ İADE ALACAĞINDAN MAHSUP SURETİYLE ÖDENMESİ

Prim borçlarının katma değer vergisi iade alacağından mahsup suretiyle ödenmesinin talep edilmesi durumunda, primin en geç ödenmesi gereken yasal süre; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı çalıştıran işverenlerden; sigortalılara ait ücretleri her ayın 1'i ile sonuna ilişkin olarak ödeyen işverenler yönünden, primin ilişkin olduğu ayı takip eden ayın sonu (vade) yerine, vadeyi izleyen onbeşinci, sigortalılara ait ücretlerin her ayın 15'inden, ertesi ayın 14'üne kadarki döneme ilişkin olarak ödendiği işverenler yönünden ise, primin ilişkin olduğu dönemi takip eden dönemin sonu (vade) yerine, vadeyi takip eden onbeşinci gün olacaktır.

Örnek- Ücretlerin her ayın 1'i ile sonuna arasında geçen süreye ilişkin ödendiği özel sektöre ait bir işyerinde çalıştırılan sigortalılara ilişkin bulunan 2012/Nisan ayına ait prim borcunun, katma değer vergisi (KDV) iadesi alacağından mahsup suretiyle ödenmesinin talep edilmesi halinde, KDV iadesi alacağından mahsup talep edilmemiş olması durumunda prim borcu en geç ait olduğu 2012/Nisan ayını takip eden 2012/Mayıs ayı sonuna, diğer bir ifadeyle 31/05/2012 tarihine kadar ödenmesi gerekmekte iken, prim borcunun KDV iadesi alacağından mahsubu suretiyle ödenmesinin talep edilmiş olması nedeniyle söz konusu sigorta primine denk gelecek iade tutarının, ilgili vergi dairesince 15/6/2012 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma aktarılması halinde, bahse konu aya ait primler yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilecektir. Onbeşinci günün resmi tatil rastlaması ve bu nedenle prim borçlarının onbeşinci günü takip eden ilk iş günü içinde mahsup edilmesi halinde de yine primler yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilecektir.

Örnek- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran resmi nitelikteki (B) Kamu Kurumu, 15/01/2012 - 14/02/2012 döneminde çalıştırmış olduğu sigortalıların primlerini en geç 14/3/2009 tarihine kadar ödenmesi gerekmekte iken, prim borcunun KDV iadesi alacağından mahsubu suretiyle ödenmesinin talep edilmiş olması halinde, söz konusu sigorta primine denk gelecek iade tutarının ilgili vergi dairesince 29/3/2012 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma aktarılması halinde, bahse konu döneme ait primler yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilecektir.

Cari aya ilişkin prim borçlarının yasal ödeme süresinin sona erdiği tarihi izleyen onbeş günlük süre içinde katma değer vergisi iade alacağından mahsup suretiyle ödenmesi sırasında, mahsup edilen tutarın prim borcunun tamamını karşılamaması durumunda, mahsup edilen kısım yasal süresi içinde ödenmiş sayılacak, buna karşın ödenmemiş kısmı, onbeş günlük süre dikkate alınmaksızın, yasal ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödememenin yapılacağı tarihe kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle ödenecektir.

Cari aya ilişkin prim borçlarının yasal ödeme süresinin sona erdiği tarihi izleyen onbeş günlük süre geçirildikten sonra katma değer vergisi iade alacağından mahsup suretiyle ödenmesi halinde ise, söz konusu borçlara, yine onbeş günlük süre dikkate alınmaksızın, yasal ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödememenin yapılacağı tarihe kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.

Örnek- Ücretleri her ayın 1'i ile 30'u arasında ödenen özel sektöre ait bir işyerinde çalıştırılan sigortalılara ilişkin 2012 /Mart ayına ait prim borcunun, katma değer vergisi (KDV) iadesi alacağından mahsup suretiyle ödenmesinin talep edilmesi halinde, söz konusu sigorta primine denk gelecek iade tutarının, ilgili vergi dairesince 15/5/2012 tarihine kadar Kuruma aktarılmaması halinde, bahse konu aya ait primler yasal süresi içinde ödenmiş kabul edilmeyeceğinden,

yasal ödeme süresinin sona erdiği 30/4/2012 tarihini takip eden günden, ödemenin yapıldığı tarihe kadar gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanacaktır.

7- PRİME ESAS KAZANCIN TESPİTİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

7.1- Genel Açıklamalar

Prime esas kazancın tespitine ilişkin hususlar Kanununun 80 inci ve Yönetmeliğin 97, 98 ve 99 uncu maddelerinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemelerde yer almayan ve açıklık getirilmesi gereken esaslar aşağıda açıklanmıştır.

7.2- Ücret ve Ücret Niteliğindeki Kazançların Prime Tabi Tutulmasına İlişkin Hususlar

4857 sayılı Kanununun 59 uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği öngörülmüştür. Bu nedenle, sigortalıların hak kazanıp da kullanmadıkları yıllık izin sürelerine ait ücretlerin hizmet akdinin feshinden sonra ödenmesi halinde, 4857 sayılı Kanununun 59 uncu maddesine göre akdin feshedildiği tarihte hak kazanıldığı nazara alınarak, bu nitelikteki yıllık izin sürelerine ilişkin ücretler akdin feshedildiği ayın kazancına dahil edilecektir. Akdin feshedildiği ayda çalışılan gün sayısına tekabül eden günlük prime esas kazancın, prime esas günlük kazanç alt sınırınının 6,5 katından fazla olması halinde, aşan kısım prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Diğer taraftan,

- Toplu iş sözleşmeleri uyarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve toplu iş sözleşmesi dışında kalan personel ile toplu iş sözleşmesine tabi olmakla birlikte sendikalara üye olmamaları nedeniyle özel sektöre ait işyerlerinde sözleşme kapsamında bulunmayan personele geriye yönelik olarak ücret farkı ödenmesine karar verilmesi halinde, söz konusu ücret farkları, ilişkin oldukları ayların,

- Toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulandığı işyerlerinde, bir aydan fazla istirahat alan sigortalılara, Kurumumuzca ödenen geçici iş göremezlik ödeneğinin yanı sıra işverenlerce de toplu iş sözleşmelerine dayanılarak istirahatli bulunan süre için ayrıca ücret ödenmesi durumunda, bu ücretler istirahatli bulunulan ayların,

- Kamu kurumlarında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için idare mahkemesi kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ödenmesi halinde, bu ücretler ilişkin oldukları ayların,

kazancına dahil edilerek prime tabi tutulacaktır.

Örnek- Özel nitelikteki bir işyerinde 2012/Nisan ayında imzalanan toplu iş sözleşmesine istinaden geriye yönelik olarak 2012 Ocak ila Mart dönemi aylarına ilişkin her bir ay için 100,00 TL ücret farkı ödenmesine karar verildiği varsayıldığında, bu ücret farkları 2012 Ocak ila Mart dönemi prime esas kazançlarına dahil edilecektir.

7.3 - Hizmet Akdinin Feshinin Geçersizliği Halinde Yapılacak Ödemeler

İşçinin işe iadesi için kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının kendisine tebliğinden itibaren on iş günü içinde işe başlamak üzere başvurmuş olması kaydıyla, işe başlatılsın veya başlatılmasın bu nitelikteki işçilere çalıştırılmayan süre için ödenen en çok dört aya kadar ücret ve diğer haklar, akdin feshedildiği aydan başlanılarak ilgili ayların prime esas kazançlarına dahil edilerek işsizlik sigortası primi de dahil olmak üzere tüm sigorta kollarına ait primler kesilecek ve bu süreler hizmetten sayılacaktır.

İşçi işe başlatıldığında bildirim süresine ait (ihbar) ücreti ile kıdem tazminatı peşin olarak ödenmiş ise işçiye ödenecek en çok dört aya kadar olan ücret ve diğer alacaklarından mahsup edileceğinden, Kanununun 80 inci maddesi uyarınca bildirim süresine ait (ihbar) ücret ile kıdem tazminatının prime tabi tutulmaması nedeniyle işçiye işe başlatılması halinde ödenecek en çok dört aya kadar olan ücret ve diğer hakları mahsup edilmemiş haliyle prime tabi tutulacak ve bu süreler prim ödeme gün sayısından sayılacaktır.

7.4- Sigortalıların İdari Yargı Kararlarına İstinaden Görevlerine İade Edilmesi Üzerine Yapılacak İşlem

Anayasa ile tanınan, kamu hizmetinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri yürütmek üzere “diğer kamu görevlilerinin” çalıştırılması, bu kişilerin “atanma, görev, yetki, her türlü özlük hakları ile hukuki durumlarının kanunlarla düzenlenmesi” esasının sonucu olarak bazı kişiler; toplu iş sözleşmesi ile istihdam edilen ve iş hukuku kurallarına bağlı bulunan işçilerden farklı olarak idare hukuku içinde yer almaktadırlar.

Bu nedenle, bazı işyerlerinin hukuki statüleri, hangi istihdam şeklinde personel çalıştırılacağını belirtmekte ve bunlardan bir kısmı, memur ya da işçi statüsünde olmayan sözleşmeli personel niteliğini taşımaktadır. Kamu hizmeti görevi yapan bu durumdaki personel ile işveren arasındaki ilişkiden doğan uyumsuzluklar da idari yargının görev alanına girmektedir.

Bu durumdaki personelin görevlerine işverenlerince son verilmesi veya işten uzaklaştırılması üzerine görevlerine iadesi amacıyla idari yargı nezdinde açılan davalar üzerine anılan mahkemelerce yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi durumunda, esas hakkında karar verinceye kadar eski, yani idari işlemin tesisinden önceki durumun devamı sağlanmaktadır. İdareler bu kararların gereklerine göre ve gecikmeksizin işlem yapmaya veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu konudaki ana kural, yürütmenin durdurulması kararının geriye yürüt biçimde sonuç doğurması, dava konusu işlemin yapıldığı andan önceki durumun geri gelmesidir.

Aynı şekilde, kamu personeli durumunda olan bir kimsenin işverence görevine son verilmesi üzerine işveren (idare) aleyhine açtığı iptal davası sonucunda mahkemece işlemin iptaline karar verilmişse, idarece yapılmış idari işlem ve buna bağlı olarak yapılmış diğer işlemlerin eski durumuna getirilmesi gerekmektedir.

İptal davası sonucunda iptal veya göreve iade kararı verilmesiyle yasa gereği, kişinin görevde olmadığı sürelerdeki hakları kendisine verilmekte, ücreti ödenmekte ve kişinin bu idari davadan önceki durumu işverence (idarece) sağlanmaktadır.

İdari yargı tarafından verilen kararlara istinaden sigortalılara fiilen çalışmadıkları süreler için ücret ve benzeri nitelikte ödeme yapılması halinde; ücretler, ilişkin olduğu aylara mal edilmek, ücret dışındaki diğer ödemeler ise ödendiği ayın kazancına dahil edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır.

7.5- Prime Esas Kazancın Üst Sınırını Aşan Ücret Dışındaki Ödemeler

Sigortalılara, çeşitli nedenlerle (ücretsiz izin, istirahat gibi) ay içinde çalışmasının bulunmadığı ve ücret ödenmediği aylarda prime esas kazançta dahil olacak nitelikte ücret dışında bir ödeme yapılması halinde, ücret dışındaki bu ödemeler, ödemenin yapıldığı ayda sigortalının prim ödeme gün sayısının bulunmaması nedeniyle ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ayı geçmemek üzere ilgili ayların prime esas kazancına dahil edilecektir. Ancak ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ayda da ücret ödemesine hak kazanılmadığı durumlarda, ücret dışındaki bu ödemeler prime esas kazançta dahil edilemeyecektir.

Ücret dışında sigortalılara ödenmekte olan prim, ikramiye gibi her türlü ödemeler, ödemenin yapıldığı ayın kazancına dahil edilerek prime tabi tutulmaktadır. Ancak, sözü geçen ödemelerin ücret ile birleştirilerek prime tabi tutulması durumunda, bazı sigortalıların aylık prime esas kazançları tutarı, prime esas kazancın üst sınırını aşabilmektedir.

Bu durumda, sigortalılara, ücretinin yanı sıra prime esas kazançta dahil edilebilecek nitelikte ücret dışında ödeme yapılması halinde, bu nitelikteki kazançlar, prime esas günlük kazanç üst sınırının otuz katı aşmamak kaydıyla prime tabi tutulacak, buna karşın her iki kazanç toplamının üst sınırı aşması halinde, ücret dışındaki ödemenin üst sınırı aşan kısmı, Kanununun 82 nci maddesi hükmü de dikkate alınarak en fazla takip eden iki ayın prime esas kazanç tutarına dahil edilecektir.

Örnek- Aylık brüt ücreti 4.000,00 TL olan (D) sigortalısının 2012/Ocak ayında ücretsiz izinli olduğu ve ilgili ayda brüt 6.000,00 TL ikramiye ödendiği varsayıldığında, 1/1/2012 ile 30/6/2012 tarihleri arasında aylık kazanç üst sınırı 5.762,25 TL olduğu nazara alınarak bahse konu sigortalının, Ocak ayında prim ödeme gün sayısı bulunmadığından ücret dışındaki ikramiye Şubat ve Mart aylarının prime esas kazançlarına dahil edilecektir.

2012 /Ocak ayındaki prime esas kazancı=0 TL

2012/Şubat ayındaki prime esas kazancı 4.000,00 TL ücret + 1.762,25 TL ikramiye = 5.762,25 TL

2012/ Mart ayındaki prime esas kazancı 4.000,00 TL ücret + 1.762,25 TL ikramiye = 5.762,25 TL

olarak Kuruma bildirilecek,

1.762,25 TLX 2=3.524,50 TL prime esas kazançta dahil edilen ikramiye,

6.000,00 TL- 3.524,50 TL =2.475,50 TL tutarındaki ikramiye ise prime esas kazançta dahil edilmemiş olacaktır.

7.6- Kanunda İstisna Olarak Sayılmayan Diğer Ödemeler

Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, aynı maddenin (b) bendinde belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılsa yapılsın, tüm ödemelerin prime tabi tutulacağı ve diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnaların Kanununun uygulanmasında dikkate alınmayacağı öngörülmüştür. Bu bakımdan, sigortalılara yakacak, temizlik, aydınlatma ve benzeri nitelikteki giderleri için yahut tahsil veya mesken yardımı gibi kanunda ismen sayılmayan nedenlerle yapılan ödemeler, ödemenin yapıldığı aydaki prime esas kazançta dahil edilecektir.

Öte yandan, 6772 sayılı Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanunla 6212 Sayılı Kanununun 2 nci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanuna istinaden ödenmekte olan ikramiyeler ile ilave tediyeler prime tabi tutulacağı gibi, 4857 sayılı Kanununun 61 inci maddesindeki istisnai hüküm üzerinde durulmaksızın hak kazanıldığı halde kullanılmayan yıllık izin süresi için ödenecek ücretlerden de kısa vadeli sigorta kolları primi kesilecektir.

7.7- Kısmen Prime Tabi Tutulacak Kazançlar

7.7.1- Yemek Paraları (Yardımları)

Sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin, işyerinde veya müstemilatında işveren tarafından yemek verilmemesi şartıyla, fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak 16 yaşından büyükler için belirlenen günlük asgari ücretin % 6 sınırı, yemek verilecek gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarı, prime esas kazançların tespitinde dikkate alınmayacak, dolayısıyla bu tutardan prim kesilmeyecektir.

Bu durumda, yemek parası adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar,

Brüt Günlük Asgari Ücret X % 6 X (Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı) Yemek Parası Verilen Gün Sayısı = İstisna Tutarı,

Ödenen Yemek Parası – İstisna Tutarı = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Parası,

formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

Öte yandan, sigortalılara ay içinde yemek parası olarak nakit ödeme yapılmaksızın, çalıştıkları işyerinin dışında yemek üretimi yapan başka firma veya şahıslar tarafından (örneğin yemek kuponu karşılığında) gerek işyerinde, gerekse işyerinin dışında yemek verilmesi halinde, işverenlerce bu firma veya şahıslara fatura karşılığında yemek bedeli olarak ödenen fatura bedelleri prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek- Aylık brüt ücreti 2.000,00 TL olan (E) sigortalısına 2012/Nisan ayında 300 TL tutarında yemek parası ödenmiştir. (E) sigortalısının ilgili ayda hafta sonları (Cumartesi ve Pazar günleri) ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramında fiilen çalışmadığı göz önüne alındığında yemek parası adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

Brüt Günlük Asgari Ücret X % 6 X (Ay içinde Fiilen Çalışılan gün sayısı) Yemek Parası Verilen Gün Sayısı = İstisna Tutarı

$29,55 \text{ TL} \times \% 6 \times 20 \text{ Gün} = 35,46 \text{ TL}$ (İstisna Tutarı)

$300 \text{ TL} - 35,46 \text{ TL} = 264,54 \text{ TL}$ (Prime Esas Kazanca dahil edilecek yemek parası)

7.7.2- Çocuk Zammı (Yardımı)

Sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla ve fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın; sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı sayılmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan çocuklarından 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitimi Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ya da işletmelerde mesleki eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarından en fazla iki çocuk (iki çocuk dahil) için çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerin, çocuk başına 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %2'si oranındaki tutarı, aylık prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda, çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 2 X Çocuk Sayısı (İki Çocuğa Kadar) = İstisna Tutarı,

Ödenen Çocuk Zammı – İstisna Tutar = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Çocuk Zammı, formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

Örnek- Aylık brüt ücreti 2.000,00 TL olan (E) sigortalısına 2012/Nisan ayında 3 çocuğu göz önüne alınarak çocuk başına 100 TL çocuk zammı verilmiştir. Sigortalı (E) nin prime esas kazancına dahil edilecek tutar;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 2 X Çocuk Sayısı (İki Çocuğa Kadar) = İstisna Tutarı

$886,50 \times \% 2 \times 2 = 35,46 \text{ TL}$ (İstisna Tutarı)

$300 \text{ TL} - 35,46 \text{ TL} = 264,54 \text{ TL}$ (Prime Esas Kazanca dahil edilecek çocuk zammı)

7.7.3- Aile Zammı (Yardımları)

Sigortalılara aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmaması ve Kurumdan gelir veyahut aylık almaması durumunda, 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %10'u oranındaki tutar aylık prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda, aile zammı adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 10 = İstisna Tutarı,

Ödenen Aile Zammı – İstisna Tutarı = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Aile Zammı,

Formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

Örnek- Aylık brüt ücreti 2.000,00 TL olan (E) sigortalısına 2012/Nisan ayında 200 TL tutarında aile zammı verilmiştir. Sigortalı (E) nin prime esas kazancına dahil edilecek tutar;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 10 = İstisna Tutarı

$886,50 \times \% 10 = 88,65 \text{ TL}$ (istisna Tutarı)

$200 \text{ TL} - 88,65 \text{ TL} = 111,35 \text{ TL}$ (Prime Esas Kazanca dahil edilecek aile zammı)

Diğer taraftan, sigortalılara yemek parası ile çocuk ve aile zamlarının yıllık olarak bir defada ödenmesi halinde, bu defa ödemenin yapıldığı tarihteki 16 yaşından büyükler için belirlenen asgari ücret üzerinden,

Yemek parası için;

Brüt Günlük Asgari Ücret X % 6 X (Yıl İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı) Yemek Parası Verilen Gün Sayısı = Yıllık İstisna Tutarı,

Yıllık Olarak Ödenen Yemek Parası – Yıllık İstisna Tutarı = Yıllık Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Parası,

Çocuk zammı için;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 2 X Çocuk Sayısı (İki Çocuğa Kadar) X 12 Ay = Yıllık İstisna Tutarı,

Yıllık Olarak Ödenen Çocuk Zammı – Yıllık İstisna Tutarı = Yıllık Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Çocuk Zammı,

Aile zammı için ise,

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 10 X 12 Ay = Yıllık İstisna Tutarı

Yıllık Olarak Ödenen Aile Zammı – Yıllık İstisna Tutarı = Yıllık Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Aile Zammı,

Formülü vasıtasıyla ödemenin yapıldığı ayın kazancına dahil edilecektir.

7.7.4- İşverenler Tarafından Sigortalılar İçin Özel Sağlık Sigortalarına ve Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Özel Sağlık Sigortası Primi ve Bireysel Emeklilik Katkı Payları Tutarları

Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, "... işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazanca tâbi tutulmaz." denilmektedir.

Sigortalı adına ay içinde özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payı adı altında işverence yapılan ödemeler toplamının aylık asgari ücretin % 30'una isabet eden kısmı prime esas kazanca dahil edilmeyecek, kalan tutar ise ödendiği ayın prime esas kazancına dahil edilecektir.

Özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payı adı altında işverenlerce yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 30 = İstisna Tutarı,

Özel Sağlık Sigortası Primi + Bireysel Emeklilik Katkı Payı – İstisna Tutarı = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Özel Sağlık Sigortası Primi ve Bireysel Emeklilik Katkı Payı Tutarı,

Formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

Örnek - 2012/ Nisan ayında (A) sigortalısı için işverence brüt 200,00 TL özel sağlık sigortası primi ve brüt 100,00 TL bireysel emeklilik katkı payı ödendiği varsayıldığında, bu tarihte yürürlükte bulunan asgari ücret de 886,50 TL olduğundan,

$886,50 \times \% 30 = 265,95$ TL istisna tutarı,

$200,00 \text{ TL} + 100,00 \text{ TL} = 300,00 \text{ TL}$

$300,00 \text{ TL} - 265,95 \text{ TL} = 34,05 \text{ TL}$ 2012/Nisan ayının prime esas kazancına dahil edilecektir.

Buna karşın, sigortalının özel sağlık sigortası ve bireysel emeklilik katkı payının ödendiği aydaki prime esas kazancının, 82 inci maddeye istinaden belirlenen prime esas kazanç üst sınırının üzerinde olması halinde, söz konusu özel sağlık sigortası ve bireysel emeklilik katkı payları takip eden iki ayda üst sınır aşılmamak kaydıyla sigortalının prime esas kazancına dahil edilecektir.

Sigortalı adına işveren tarafından yalnızca özel sağlık sigortası primi veya yalnızca bireysel emeklilik katkı payı ödenmiş olması durumunda ise, prime esas kazanca dahil edilecek tutar, ödenen özel sağlık sigortası primi veya bireysel emeklilik katkı payı üzerinden %30 oranındaki istisna tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanacaktır.

7.8- Prime Tabi Tutulmayacak Kazançlar

7.8.1- Aynı Yardımlar

İşverenlerce sigortalılara mal olarak yapılan yardımlar, tutarları üzerinde durulmaksızın, prime esas kazançlara dahil edilmeyecektir. Ancak, aynı yardımların sigortalılara nakden ödenmesi halinde (örneğin yağ parası, un parası, ayakkabı parası gibi) prime tabi tutulması gerekmektedir.

7.8.2- Ölüm, Doğum ve Evlenme Yardımları

Ölüm, doğum ve evlenme hallerinde yapılan yardımlar, miktarı ne olursa olsun, prime esas kazançların hesabında dikkate alınmayacaktır.

Sigortalının anne ve babası, eşi veya çocuğunun ölümü halinde sigortalıya verilen ölüm yardımı ile sigortalının evlenmesi veyahut çocuğunun olması halinde işveren tarafından yapılan doğum ve evlenme yardımları prime esas kazançların hesabına dahil edilmeyecektir.

7.8.3- Görev Yollukları

Görev 6245 sayılı Harcırah Kanununun 3 üncü maddesinde açıklanmıştır.

Anılan maddede belirtilen yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı niteliğinde yapılan ödemeler yolluk kapsamındadır.

Bu bakımdan, sigortalılara bireysel iş sözleşmesine veya toplu sözleşmeye dayanılarak ve işveren tarafından sigortalının geçici bir görevle başka yere gönderilmesi veya görev yerini değiştirmesi dolayısıyla verilen ve yolluk kavramına giren ödemeler prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

7.8.4- Seyyar Görev Tazminatı, Kıdem Tazminatı, İş Sonu Tazminatı veya Kıdem Tazminatı Mahiyetindeki Toplu Ödemeler ve Keşif Ücreti

Görevleri gereği sigortalılara ödenen seyyar görev tazminatı, iş akdinin feshi veya çeşitli sebeplerle işten ayrılan işçilere işveren tarafından bir defaya mahsus olmak üzere ödenen kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödemeler ve keşif ücreti; prime esas kazancın hesaplanması sırasında dikkate alınmayacaktır.

Ancak, yukarıda belirtilen ödemeleri kanıtlayıcı nitelikteki belgeler, gerektiğinde denetim elemanlarına ibraz edilecektir.

7.8.5- İhbar Tazminatı

4857 sayılı Kanununun 17 nci maddesinde, belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerektiği, işçinin kıdemine göre değişen süreler sonunda iş sözleşmesinin feshedilmiş sayılacağı, bildirim şartına uymayan tarafın, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminatı (ihbar tazminatı) ödemek zorunda olduğu belirtilmiştir. Bu durumda sigortalının işyeri ile hukuki ilişkisi iş sözleşmesinin feshi ile sona ermiş olduğundan, ödenen tazminat, ücret niteliğinde olmadığı için prime esas kazançta da dahil edilemeyecektir.

Ayrıca, işverenin bildirim şartına uymaması veya bildirim süresine ait ücreti peşin ödeyerek sözleşmeyi feshetmesi, 4857 sayılı İş Kanununun 18, 19, 20 ve 21 inci maddeleri hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmeyeceğinden, İş Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerinin uygulama alanı dışında kalan işçilerin iş sözleşmesinin, fesih hakkının kötüye kullanılarak sona erdirildiği durumlarda işçiye bildirim süresinin üç katı tutarında tazminat ödenmesi gerekmektedir. Bu durumda da işçinin işyeri ile olan hukuki bağı, iş sözleşmesinin feshi ile sona erdiğinden, işçiye ödenen kötü niyet tazminatı prime esas kazançta da dahil edilemeyecektir.

Ancak, işçiye bildirim süresince iş araması için belli bir süre izin verilmesi İş Kanununun gereği olup, bu süre zarfında işçi-işveren arasındaki hukuki bağ sona ermediğinden bildirim süresi içinde işçinin aldığı ücretler prime esas kazançta da dahil edilecektir.

7.8.6- Kasa Tazminatı

İşyerlerinde para veya kıymetli evrak ya da eşya muhafazası ile görevli bulunan sigortalılara muhtemel açıkları kapatmak amacıyla işverenler tarafından ödenen kasa tazminatları, ücret niteliğinde sayılamayacağından, prime esas kazançtan istisna tutulması gerekmektedir.

Ancak, kasa tazminatı niteliğinde olan ödemelerin para ve kıymetli evrak veyahut eşya muhafazası ile görevli bulunan sigortalıya ödenmesi gerektiğinden, bu tür sorumluluğu bulunmayan sigortalılara bu nitelikte bir ödemenin yapılması halinde söz konusu ödemeler prime esas kazançta dahil edilecektir.

8- DİĞER HUSUSLAR

8.1- Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamında Sigortalı Çalıştıran İşyerlerinin Tesciline İlişkin Bazı Hususlar

8.1.1- İşyerinin Tescili

Tescili yapılacak işyerinde, hem ayın 1' i ila 30' u arasında, hem de ayın 15' i ila müteakip ayın 14' ü arasındaki çalışmalarına istinaden ücret alan sigortalıların bulunması halinde, her iki çalışma döneminden dolayı iki ayrı işyeri bildirgesi düzenlenerek ayrı ayrı işyeri tescili yapılacaktır.

İşverenin 18 yaşından küçük olması halinde, işyeri bildirgesinin işverene ait bölümlerinin "18 yaşından küçük kimseye velayeten velisinin adı" ibaresi ile doldurularak imzalanmasını müteakip, veli işveren vekili sayılarak işyeri tescil edilecektir.

İşverenin, Medeni Kanuna göre sınırlı ehliyetsiz olması nedeniyle kendisine vasi atanması halinde, işyeri bildirgesinin işverene ait bölümlerinin "Sınırlı ehliyetsiz kimseye vesayeten vasisinin adı" ibaresi ile doldurularak imzalanmasını müteakip, vasi işveren vekili sayılarak işyeri tescil edilecektir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu gereğince işsizlik ödeneğinden yararlanan kişiler ile Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edinme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler için Türkiye İş Kurumunun ilgili il müdürlüklerince, Kurumumuzun ilgili ünitesinde işyeri dosyası tescil ettirilecektir.

Aynı kamu kurum ve kuruluşunda, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamına giren sigortalıların çalıştırılması halinde, (a) bendi kapsamına giren sigortalılar için ayrı, (c) bendi kapsamına giren sigortalılar için ayrı işyeri bildirgesi düzenlenerek ayrı ayrı işyeri dosyası tescil edilecektir.

Devir veya intikal nedeniyle düzenlenen işyeri bildirgesine istinaden ayrıca işyeri dosyası tescil edilmeyecek, işlemlerin eski işyeri numarasından devam ettirilebilmesi için, devir veya intikale ilişkin gerekli değişiklikler tescil kütüklerine kaydedilecektir.

Şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi veya bir şirketin diğer bir şirkete katılması ya da adi şirketlerde yeni ortak alınması durumunda, yeni işyeri dosyası tescil edilmeyecek, eski işyeri dosyası üzerinden işlemler devam ettirilecektir.

İşyerinin, gerek başka bir ildeki adrese nakledilmesi nedeniyle düzenlenen işyeri bildirgesine istinaden, gerekse aynı il içinde olmakla birlikte başka bir ünitenin görev alanındaki adrese nakledilmesi nedeniyle yapılan yazılı bildirim üzerine yeni işyeri dosyası tescil edilecektir.

İşyerinin başka bir ünitenin görev alanına giren adrese nakledilmesi halinde, durum yeni ünite tarafından bildirim kendisine yapıldığı tarihten itibaren onbeş gün içinde eski işyeri dosyasının bulunduğu üniteye yazılı olarak bildirilecek ve yapılan bildirim üzerine eski işyeri dosyası Kanun kapsamından çıkartılacaktır.

İşyerinin aynı ünitenin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde, yeni adres, işyerinin nakledildiği tarihten itibaren on gün içinde işyerinin işlem gördüğü üniteye yazı ile bildirilecektir. Bu durumda yeni işyeri dosyası tescil edilmeyecektir.

Aynı işkolunda birden fazla nakil aracı bulunan işverence nakil araçlarının kayıtlı olduğu ilgili idareyi gösterir belge ibraz edilerek tek işyeri bildirgesi düzenlenecek ve işyeri, idarenin bulunduğu bölgeyi içine alan Kurum ünitesince

tescil edilecektir. İstanbul ilinde bulunan deniz ulaşım araçları için dosya tescil işlemi Beyoğlu Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne yapılacaktır.

8.1.2- Ruhsat Vermeye Yetkili Mercilerce Verilen Ruhsatlar Sonucu İşyeri Tescili

Yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgiler, verildikleri tarihten itibaren bir ay içinde valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinca ilgili üniteye gönderilir. Ruhsatın düzenlenmesine esas olan işi çevresine alan Kurumun ilgili ünitesi tarafından, yapılacak işlemlere esas olmak üzere ruhsata konu işe/inşaata başlanılıp başlanılmadığı, başlanılmış ise hangi tarihte başlanıldığı gibi hususların açıklığa kavuşturulması amacıyla ruhsat vermeye yetkili mercilerden istenilen bilgiler süresinde Kuruma gönderilecektir.

Ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlere ilişkin bilgi ve belgelerin ünitelere intikali üzerine, yapı ruhsatları ile istihdama ilişkin bilgileri ihtiva edenler yönünden öncelikle ruhsata konu işin/inşaatin üniteye tescilli olup olmadığı araştırılacak, sigortalı çalıştırıldığı halde söz konusu iş/inşaat tescilli değilse, işyeri Yönetmeliğin 32 nci maddesine istinaden üniteye re'sen tescil edilecektir.

Valilikler, belediyeler, il özel idareleri ve ruhsat vermeye yetkili diğer merciler tarafından geçici iskan veya yapı kullanma izin belgesi verilmeden önce, yapılan inşaat dolayısıyla ilgililerden Kuruma borçlarının bulunmadığına dair Kurumca düzenlenmiş ilişiksizlik belgesinin istenilmesi zorunludur. Bu nitelikteki yazı ibraz edilmedikçe ilgililerle geçici iskan veya yapı kullanma izin belgesi verilmeyecektir.

8.2- Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Çalıştırılan İşyerlerinin Tescili

Maaş ödemeleri saymanlıklarca yapılan kamu kurum ve kuruluşlarının tahakkuk dairelerinin her biri ayrı işyeri olarak tescil edilebileceği gibi, istenilmesi halinde tahakkuk dairelerinin birleştirilmesi suretiyle bir veya birkaç işyeri olarak da tescil edilebilecektir.

İşyerinde, Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işveren, işyeri bildirgesini e-sigorta ile Kuruma göndermek zorundadır. İşyeri bildirgesinin internet ortamında düzenlenerek gönderilmesinden sonra bilgisayardan alınan sıra numaralı çıktısı ıslak imza ile onaylanarak Kuruma gönderilecektir.

İşyerinin internette tescil edilmesi işlem adımları aşağıda belirtildiği gibidir:

i) Kullanıcı, Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasını kullanmak suretiyle sisteme giriş yapacaktır.

ii) Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasının geçerli bir numara olduğunun doğrulanmasından sonra, bu numara ile işyeri tescil uygulamasına girilecektir. Uygulama ile onay aşamasına kadar işyeri tescili oluşturulabilmekte, düzeltilebilmekte veya silinebilmektedir. Onaylanan belge üzerinde herhangi bir değişiklik yapılması mümkün değildir.

İnternet ortamında gönderilen işyeri bildirgesinin sıra numaralı bilgisayardan alınan çıktısı, ıslak imza ile onaylı bir şekilde Kuruma gönderilir. Kuruma verilecek ıslak imzalı ve onaylı işyeri bildirgesine göre işyeri dosyası açılarak, işyeri sicil numarası ve tahakkuk / tediye ile ilgili kamu görevlileri adına oluşturulan kullanıcı adı ve kullanıcı şifresi yazıyla ilgili kamu idaresine bildirilir.

9- YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN TEBLİĞLER

28 Eylül 2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bentleri Kapsamındaki Sigortalılar İle Sadece Genel Sağlık Sigortasına Tabi Sigortalıların Prime Esas Tutulacak Kazançlarına Dair Tebliğ,

28 Eylül 2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Uyarınca İşyerlerinin Tesciline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ,

28 Eylül 2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ,

9 Ekim 2008 tarihli ve 27019 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4. Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Çalışan Sigortalıların Prime Esas Kazancının Tespitine İlişkin Tebliğ,

22 Ekim 2008 tarihli ve 27032 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ruhsat Vermeye Yetkili Mercilerce Verilen Ruhsatların Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilmesi İle Geçici İskan veya Yapı Kullanma İzin Belgesinin Verilmesinde İlişiksizlik Belgesinin Aranılması Hakkında Tebliğ,

22 Ekim 2008 tarihli ve 27032 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının KDV İade Alacağından Mahsup Edilmesi Suretiyle Ödenmesi Hakkında Tebliğ,

yürürlükten kaldırılmıştır.

10- YÜRÜRLÜK

Bu tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

11- YÜRÜTME

Bu tebliğ hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.